

תורת

חובת הלבבות

מהרב הגדול החסיד

רבינו בחיי הדיין הספרדי בריי זצ"ל

חברו בלשון ערבי. והעתיקו ללשון הקודש והכנס הכולל

רבי יהודה ן' תבון זצ"ל

עם שלשה באגורים, כפי כל מפורטים, מפי כהן, לוי, וישראל אמורים, ששם יגון לדור דורים.

הבאר השלישי מרפא לנפש	הבאר השני טוב הלבנות נתן	הבאר האחד פת לחם
לשון חכם, מהרה"ג המפורסם	מהרה"ג המפורסם מהר"ר	מהרה"ג
מהר"ר רפאל ז"ל בהרה"ח	ישראל הלוי ז"ל בעל אוצר	המפורסם מהר"ר חיים
מה"ז זכריה ז"ל סק"ק יאספלא,	נחמד פי' על הכוזרי ובעל ס' נצח	אברהם הכהן ז"ל מ"מ
דיין בק"ק ספר"א.	ישראל על מסכתות הש"ס.	בק"ק מאהליב.

הוגה בעיני רב ובתוספות דברים יקרים להבנת דברי הספר הקדוש, אשרי כל הוגי בו ודרכיו יבצורו.

חלק שני

שער החמישי שער יהוד המעשה

בביאור אופני חיוב היות כל מעשינו מיוחדים לשמו ולהודר מן החונף. וה פתח השער :

אמר המחבר מפני שקדם במטחון על האלהים יתכרך ראינו לסמוך לו ביאור אופני חיוב היות כל מעשי העבודה מיוחדים לאלהים לבדו בעבור מה שיש בדבר זה מזכות המצפונים ובר הלכות מן הערכוב המפסיד אותם וההצלה ממני. הישוי המביא אל ההונף ולהתרצות בהלקות לברואים כמו שאמר אליהוא (חינוכי) אל נא אשא פני איש ואל אדם לא אכנה כי לא ידעתי אכנה. וראוי עתה שנבאר מעניני יהוד המעשים לאלהים ששה ענינים. אהר מהם מה הוא יהוד המעשה לאלהים. והשני כמה יהיה. והשלישי באיזה מעשה חייבין בו. והרביעי כמה מיני מפסידיו. והחמישי איך אופני הרחקתם מן הנפש עד שיתכן לבני אדם ליהוד כל מעשה שיעשו לשם האל. והששי שהיה נהר במחשבה ונשמר ממנה ומושל בה :

פרק א אבל מה הוא יהוד המעשה לאלהים, הוא הכונה כנראה ובנסתר במעשה עבודת האלהים לשמו להגיע אל רצונו בלבד מכלתי רצון הברואים :

פרק ב אבל כמה יהיה יהוד המעשה לאלהים לבדו, בעשרה ענינים כאשר יתקיימו מרפא לנפש

אמר המחבר מפני שקדם בו ביאור אופני חיוב בו נבאר עתה שמהיוצא האדם לעבוד את ה' לבדו ולא לשום שונא אחרת ולו יסיה מלפניו וז' ולכו בך להי' : מן הערכוב שלא יתעבר לו שום כוונה אחרת נעבודתו ממפסידים את עבודת ה' : וההצלה ולו יסיה יניול שלא יעשה א"ע כשני ב"א אף שטוב לשים אך מלאך שרוא שיהיה נעבודתו שזו מבוא אל החונף וביסיה מרובה נעניי הנביאות : בהלקות נדמיות וכשנפשו חלקות ומלאך שהוא עובד את ה' כראי כוודאו אוו לו נמנון. שם כשכח' כמ"ש לעול א"כ ראו להפסיד שער זה לשער שפנטשו : אל נא אשא פני איש שלא אשא שום לשום אדם : ואל אדם לא אכנה לדבר דברי ככנוי לא נמוח : כי לא ידעתי אכנה לא כוודגתי לחונף שום אדם ולא תגורו מפני איש כתיב :

פרק א אבל מה בו' להגיע אל רצונו בלבד שלא יסיה לראש כל כוונה אחרת כשעובד את ה' רק שטובה כוח רצון ה' שאמר ועשם רצונו וכוונתו כמ"ש כי רגע כלפני חיים ברצונו ונחבאר זה לעיל כמה פעמים וכשאר יסיה לו שום כוונה אחרת וזוהי זה הוא עובד את עצמו ולא לשם ה' לבדו והוא יעבור כמעט להשלים גמול וזמו שנהבאר לעיל טויו טס :

פרק ב אבל כמה יהיה יהוד המעשה בו' ר"ל ע"י מה וכליזה הקדמות שיקדים נפשו. ואמר שם נעשר פנימם שיתקיים מהלל כל האדם נכירור ולו יסיה הפולגה מהם שיעשה אהר כך כל מעשיו לשם ה' לבדו ולא יתנס לנו לשום דבר

מוב הלבנון

מיוחדים לאלהים לבדו שיעשה כל מעשיו מעבודת ה' בלתי לה' לבדו ולא יערכ

אדם והתקרבותו אליהם זה הנקרא אלל המהגר חקף, ומלאך שקדם לבאר דרכי הנעמון בהלל יתעלה, והבסחון וזלוח בשום נולד הנל וריק אין בו שום חולתא כמבואר מלד הטבל ומלד המורה, א"כ ראו ודאי שרחד כל המעשים לבמו ית', וזה עררי השער הכל : ברבר זה צימוד המעשה לשמו : מזכות המצפונים לזכך מלפניו נפשו : ובר הלכות לבדו ולנקות הלכות כדוי שלא יתעבר בהם מחשבת המפסידים המעשים המובים : במבני הדיפוי ערריס המעשים אורו ומהימם לו מן נעניי הנביאות : המביא אל הרחנף שההושק שיימרו בני אדם יראה להמשיך לשם אליו כמאוסה ותפס חלקות : ואל אדם לא אכנה לא אשאי עמי מעבור בני אדם. ולכנה הוא לו העלם כמו חכך ולא ידעתי (יעישה מ"ה) : דירחקתם מן הנפש להרחיק המפסידים מן הנפש : במחשבה שלא לשמו ית' :

פרק א בנראה ובנסתר במלות שטובה בלתי ושטובה בסתר : מכלתי רצון כלוי שייצג רצון הברואים וימלא מן נעמיים :

פרק ב אכל כמה יהיה הוא מלגה קרס וכוונת אורג לך שהוא נעשר עמיים : כאשר יתקיימו בלב

ביאור

אופני חיוב בו' נבאר כמה אופנים השכל המיוצא טיפיו כל מעשי טעבורס מיוחדים לשמו יתכרך : בעבור מה שיש בדבר זה מכות בו' שטי' יהוד המעשה יסיו מהמקבות השנוטם על בני אדם זכים ולנכות כרים ורעט כרעונוט ולכלכות השכל סוף כלי המהויק כרעיון ככוס המהויק סיו וסיו זכ כמו שמויכו שיהיה סיון וזכוס כר ונקף : מן הערכוב כל וההצלה בו' על זכות המלפונים אהר מן הערכוב כלומ מן המהמכות הכרות המהערבים ומחשבתם עט המחנה טכונס מפסידים אוחס ועל כר הלכות אהר והכללה וכיו שהלול כלל וממיו סיסיו וכו' : המביא אל החונף בו' שטי' שפחדס חקף להקשות כלומר שיהיה סיסיה אלהים יסיה להבדיו נעבודתו לאלויו ארטי' שיעקב כוחו לשם אלהים מן החונף יתא מוס אל מלד החונף מי הכוח כוונתו נעבודת אלהים רק לשם נביעות וקרא המהגר הנביעות שם חקף שכל שתי מוכו ככרו נקרא נעבני חקף וכמל"א והסלך ממש הנה הושיעיס שפנטס שפאלך ראו בהשגת אוחס חתה שפס מל"ס ומריעוס לס נעמלס אוחס נעומלח מעשיים כמי' ולא הנמלח את הארץ וכ' וט"פ כן היא מללס להם אככס ומשענש להם חלנס ועונס וכיו אין חוכס כרסס ומלח חקף כקלן סס ולא חולר : ולהתרצות בהלקות לברואים ולו יסיה לראש ולתהבסר להם דברי חלקקות וסס הדברים שארס מדרכ עט רעשו נשו וכשנפיו וכוו כל עמו : אל נא אשא פני איש זכ עד החונף ועד סדירור בחלקות אהר ואל אדם לא אכנה שמתל טיכו כוחה על סדירור שריו כשי החמויות :

פרק א חכונה כנראה ובנסחר בו' שכל מעשם עבודס אף נכסס מן כנלח כן כפסח וכוין כן לשמו להנפס כז' : מכלתי רצון כן שלא יכוין להנפס ע"י מעשיו אל רצון הברואים וימלא כוונתם כליות :

פרק ב אבל כמה יהיה בו' בעשרה ענינים סא מלגה

שער יחוד המעשה

בלב האדם ויתברר אצלו כי הם אדני עבודתו ושרשי מעשהו יחודו בהם לשם האל ולא יפנה אל זולתו ולא יקהל בלעדיו ולא יכוין בהם זולתי רצונו. הראשון יחוד האלהים בלב שלם כאשר קדם בתחלת ספרי זה. והשני הבחינה במוכות האלהים והתמדתן עליו כאשר בארנו בו. והשלישי שיקבל עליו העבודה לאלהים כאשר זכרתי בו. והרביעי שיהיה בבמתן עליו מבלתי הברואים. והחמישי שיאמין כי התועלת והנוק אינם ביד נברא ולא כיכלתו מבלתי רשות הבורא. והששי שיהיה שוה אצלו אם ישבחותרו בני אדם או יגנורו. והשביעי שיעזוב היפוי לבני אדם. והשמיני להפנות לבו מעסקי העולם בעת שהוא עושה לעוה"כ. והתשיעי שיירא מאלהים ויבוש ממנו. והעשירי שיועץ עם השכל בכל הרהורי היצר בלבו ולקבל עצתו מבלתי עצת יצרו:

פרק ג אבל המעשים אשר ישלמו ביחדם לאל בעת עשותם הם מעשי העבודה שמקוים בהם רצון האלהים והם כל המצות הנראות על האברים שאפשר שתהיה הכונה בהם לזולת האל, ותהיה כונת עושיהם להודיין בהם אצל בני אדם ולקוות כבודם ושבחם על עשותם, אבל חובות הלכות לא יתכן בהם חונף ולא כבוד ולא שבה למי שמקיים מהם דבר מפני שאין כ"א יודעים את לבבו אך הוא מכיין בהם לשם המשקוף והוא הבורא יתברך בלבד כמו שאמר (י'מ"ט) אני ה' חוקר לב בוחן כליות ואמר (דנ"ט) הנסתרות לה' אלהינו ונ' :

פרק ד אבל מפסדי יחוד המעשה לאלהים הם שלושה דברים. אחד מהם שלא יבין את האלהים ואת מוכתו. והשני שלא יבין מצות האלהים ואת תורותיו. והשלישי הרהור היצר ורמיזותו לאדם כמה שיחכב אליו העוה"כ ויחקקו מדרך העולם הבא. אבל אופני הפסד הסכלות מדעת האלהים למעשה העבודה הוא מפני שכל מי שאינו יודע את אדוניו לא יעבדהו בלבו אבל יעבוד מי שידוע ענינו ויחכן ממנו התועלת והנוק, ואם

סרמא לנפש

זולת ה' ולא יקום בו: והעשירי שיועץ עם השכל בו כי יר נב סלדס רע ומסיתו ככל דבר קטן וגדול ולכן צריך לטקח על מסקו ולהתקן עם סגלו שלא יתחילו בו כחלופי כי הוא מפסד בני אדם ג"כ בטענות סכלות רק כסס דברי ספק כמו שיבאר למענו: **פרק ג אבל וכו' להודיין עין קטנות לזכות ולקבץ את עצמו בניית כבדיות. למים: פרק ד אבל מפסדי יחוד המעשה בו' ע"י שלש דברים סלס יבא סכסד ולטוין נכשטו סטודולו לייס לנ"ש וכו' מפרסס**

פת לחם

בלב האדם יתברר אצלו כלפי וכו' טעמטס סלס נשאלים לקוים בלבו שלא יתכחו ויחייב כבוד. חללו נלי שוס סקס ססס ארטי וכו': ארני עבודתו ושרשי מעשהו ייש נשארס עומט ססס ביוגמס ארטיס כלומר יסודתו סטנן ספגורס עומט עוליס ויש ססס ססס ביוגמס סורס סכנוע עם ספגטיס לומט ממנו כמו כבי וכו' יסודו וסכסר סס כמו ארטיס ספגטידיס סדבר סלל ימוט ויוסדס: וול' ימנר אל זולתו ולא יקהל בלעדיו ולא יכוין בהם בו' ארס ג' מליתס ע"ס קנענ בן ארס סכעלות על רוח סלדס לנשוח ארס דבר מיד מתכנתו פוטס אל סדבר פניס כלטוס וחל"כ כוול יושב ומקוס לסולח לאור מעשבו וחל"כ נכשטו סדבר כוול צריך לכוין

טוב הלבנות

פרק ב ארני עבודתו לומר חסדקה יסוד

סלל סעבורס נככ עוליס: עצת יצרו עתה יח"כ:

פרק ג להודיין שיהא נלה חלל בני אדם מזוין ומתוקן במעשים טובים: לשם המשקוף הסופס כל חדרי בטן:

פרק ד אופני הפסד הסכלות מדעת אלהים כל'י הטעם מה שחשדון הנעת חידשת את חלסיס

נבו חלסיס וסדבריס מזוחרס וחכבר (גרס סנ' מליתס נג סנ' חלוקוס סבגברס דריוו חלמוד ומכסס סנין חלס לטקוס ומכסס סנין חלס לטקוס וחלס וול' וקס וכו' על סלמוד סררר לטט לבו חליו כמ"ס ספגמכח בני זולתו וכל סכנורס סנין חלס לטקוס חלס סלל יקוס וכו' כלומר סלל יסס לו במעשיו מקוט מוול סכורס ועל פס סנין חלס לברות חלס סלל יכוין ססס וכו' כלומר סכמטטי סלדקס וסכסר סרעס עם כ"ל לא יסיס לו סוס כווד נסיות לכס לברן סייכ וסכוב מסס רק לקוים רען סכורל יסררן סווס עוליס: אינם ביד נברא ולא כיכלתו לוי סוס דבריס סלריס כעט ניד סלדס חלמס סס סיכלתו לטקינס דרן ססל סכחון סלל חלול כעט ניד סלדס סוס חלמס יוכל סול לקוט למוט לכן חלס וול' בוכלו: סבלתי רשות הבורא אם לא סקינן סכורל רשות לחתו חלס: שיעזוב דריוו בו' ח"כ סכבר חלס ביסטי סוכ חללו וכו' אסג"כ סולרר לומר סיעוטו סיוו לוי סיס חלס טענכו לססיפות במעשבו לבני חלס ח"כ סלחור סמכסס לא ייקור חלס יסכוחס לו יסכוכו: שייירא מלרריס לנשוח רע ויכוב ממנו סלל לקוים מלחו כעסס טוב: **פרק ג אשר ישלם ביהרם חלס סלמוכס סניו סס כסס סיחודו חלסס לטס סלל ילנלו סולר' קנמ"ן כלומר יסו סכמלסי: בעת עשותם בו' סול ציוור סדבר: שומקיים בו כרי לחסוק כמטעיס ספגלס עוס לנריו סכמל: סולר חלל חלל דייסו סכסיס כוונט עוליס וכו': להודיין בהם בו' מלסון לוי יוין כלומר ככורס כחנור כל קרב סעל ידס כוול ונכד וכוול פניס וסלמוט סולמל על סכמליס כן כוונטו סעל ידי סעולות ססס יסיס ככול סיס חלל סכריוס: ככורס וסכובס סיככודו כמלחו וסכמלחו סלל כמליו:**

פרק ד את האלהים ואת טובותיו אינו מניין רוממות ית' זולת מידת טובו סכול סטוב ומסיו לו ולחלוטו: אופני הפסד הסכלות בו' נל לנכר ג' דברים וסכמל כרלחון חלסר כליס חלון יבא סכסד לטעמטס סטודוס ע"ס סלסלו

שער יחוד המעשה

יעשה מי שאינו יודע את האלהים מעשה סממני העבודה כוננתו בהם מי שיירא ויקח סבני אדם בלבד ועובד בני אדם ולא הכורא אותם מפני שאיננו יודע ולא מכיר ענינו זכן נאמר בהעובד כוכבים כי מכיאו לזה סכלותו באלהים יתברך. ויש יתרוך להעובד כוכבים על החנף בארבעה דברים. אחד מהם כי העובד כוכבים בזמן שאין חזון איננו מזהר ע"י נביא שיברר אצלו הפסד מחשבתו באותות וכמזפתים אבל המחניף בתורת האלהים יש עליו מענה כמה שקבל מן המצות באלהים והזהרה מעבודת זולתו. והשני כי העובד כוכבים עובד מי שאינו ממרה את האלהים אבל המחניף בתורת האלהים עובד מי שממרה את האלהים ומי שאינו ממרה אותו. והשלישי כי העובד כוכבים הוא עובד דבר אחד בלבד והחנף אין תכלית לנעבדו. והרביעי כי העובד כוכבים אין ענינו נסתר ממנו אדם והם משמרים מסנו מפני פרוסם כפרנותו באלהים אבל החנף אין כפרנותו נראה ובני אדם בוטחים בו ויתכן לו להיקם מה שלא יתכן לזולתו והוא הגדול שבמדוי העולם ונקרא בלשוננו חנף ויהיר ומפתה. אך מי שאינו מבין מצות האלהים

מרפא לנפש

אחד ללמד: ואם יעשה כי כוננתו בהם מי שיירא ויקח סבני אדם בלבד ר"ל כמו מי שירא מלא ומזלג לעבוד אותם כן זה שאינו יודע את האלהים ועושה שום מעשה כוננתו בלבד נראה שזהו יודע את האלהים. וי"ג מה שירא מלא: ועובד בני אדם ולא הכורא אותם חוסך קאי על כלל העולם: איננו מזהר ע"י נביא רק מעשם אפסיתם בידים. ומי יכיר לו עסק הסוד אמונתו לאותות: אבל המחניף בר נפש שקבל מן המצות ומן אמונתו דור אחר דור וקבל עליהם ועל זרעם ללמד ויקים כל הכורס שהכורס אותו לעבד ולא לעבוד זולתו: עובד מי שממרה את האלהים שפסמים מחנף לרשעים ולכל מי שרצו למלאו מן בנינו כוח מחנף לו לכן חכמים לנעבדו ז"כ: אך מי שאינו

פת לחם

סכלותו מדידת האלהים: אבל יעבוד מי ששודר ענינו חכר מלא כל נגור ועובד את מי שסוד יודע ענינו ולכל דעמו יתכן לו להיות ממנו חוטא ומן: כוננתו בהם מי שיירא בו' שער הפלילי שבונו הוא בעצמם כונן מי שירא ומקו וכו' ואמר מי שירא מקו וקוץ הנהגו: שאיננו יודע ולא מכיר ובר אינו יודע ורוממו ואינו מכיר ענין סכנתו עם ברוחיו: וכן נאמר בעובד הכוכבים כי עליו לחסות על נגור אדם כוס נפש סכנה שונם כו"י ככלותו ולא נכד: וכמעט לום אחר ש"כ נכד לחסות גם על נגור עובד הכוכבים ולומר שכלתו בדיעת האלהים נגמו לו וא"כ הוא סוד לו ואזרע נכד לומר שיש יתרון וכו': אינו מזהר ע"י שיברר אצלו כו' שדור א"ין נביא מתנבא א"ן להפלא עליו אחר שאינו שונם אכור מ"כ נביא א"ן שום אדם מברר לו ענין מוסמים שמה שסוד חושך שיש ממשה בעבור זכר הוא מתנבא נספד לכן הוא חושש בפתחו: עובד מי בו' כלומר שפסמותו שיה אלו סכמו שסוד לנפש עליו אדם נדק כך לנפש עליו כמון העם סכלות לדיקים: חנף ויהיר לזוהר הסוד המילי דבריו מ"ל וסכלים שמו: יש לכל אחד בדיעת מורהם שנקרא חנף ע"ש הסכום שסוד מראה לבט אדם אצלו לנפש עובד איננו סכום הפסמות סכלות וקרא יוכר על שכל כבוד מראה לנפש בדברים שהיא מדה חסידות וא"כ אף שיש לו נ"כ קמו ענין לעבוד ענין כו"י ויהיר אחר שאינו מתנבא סכום א"ן פסלות א"ל נאומות לו וקרא מתנבא ע"ש המילי סכום הכו"י נכונותו שיה לנ נ"כ א"ל נכח אחריו להשיבו: שאינו מבין בו' אינו סממני השם שזכר למעלה

האדם אשר על פי האדמה נחשבו מן יגיע לו לפעמים איזה הגאון ממנו כי אין לך אדם שחין לו עשה: ובני אדם בבוטריהו בו ברוחם מנעדר לפייסה, ואף הוא מחמין לנגור את השם עד כל שרדיו ולומר להם חסדוהו וכל מעשי חקטי עבודתו אינם רק ללרוג מלודות ורשקות ללוד בהם את הכריות למען יאמרו זו ומיאלו אינו את דעם יפיו את עורם ויחבל את הגי בשרם: שלא יתכן לזולתו מעבדי הכוכבים: והוא הגדול שבמדוי העולם רעה חולה א"ן כמוה גדולה המה ישליכו אחרי גוים כל שקדות ה' ומלודו אשר נבונות הלגבות ואשר הם נכסתר ויבחרו א"ן תמורה א"ן פסלות א"ל נאומות לו וקרא מתנבא ע"ש המילי סכום הכו"י נכונותו שיה לנ נ"כ א"ל נכח אחריו להשיבו: שאינו מבין בו' אינו סממני השם שזכר למעלה

שאינו

שער יהוד המעשר

בין שנצח אותך בין שנצחתו כי אם ינצח אותך ימיתך ואם תנצחהו פעם אחת יארוב לך כל יסוד לנצח אותך כמו שאח"ל אל תאמין בעצמך עד יום מותך, ואינו מקיל בקטנה שבקטנות ענייך לנצח אותך בה כדי שתהיה לו מדרגה לנצח אותך כמה שלמעלה ממנה ועל כן ראוי לך שתהיה נזהר ממנו. ואל תמלא סמטאותיו כך מאומה רק יגדל בעיניך המעט שבמעט מנצחו והמצער מהתנברותו כדי שתהיה לך מדרגה אל מה שלמעלה ממנו כי במהרה תהיה תשוקתו אליך, ולא יעמוד לפניך כעמדך כנגדו כמ"ש (בראשית ד) ואליך תשוקתו ואתה תמשל בו, על כן אל יבהילך דברו ואם עצמו חייליו. ואל יפחדך ענינו ואם רבו עוזריו. כי עיקר כונתו לאמת השקר ומגמת הפצו להעמיד הכוזב וכמה היא קרובה מפרתו ואבודו מהר אם תניש לחולשתו. וכמו שספר עליו החכם באמרו (קבלה פ) ומצא בה איש מסכן חכם, ספר על האדם בעיר קמנה מפני שהוא העולם הקטן וספר על כלי נופו ומדות נפשו באנשים מעט ומעטו אצלו כנגד גדול לכ האדם ואורך מאוייו בעולם הזה וחסרון כחו והשנתו אותם, וספר על היצר בשר הגדול לרוב חיילותיו ואנשיו וצבאותיו ואמר וכבד אותה מפני שהוא מקיף כל עיני האדם כנראהו ונסתרו. ואמר ובנה עליה מצודים גדולים לרוב הרהורי הערים ומחשבותיו הרעות ומקריו המנונים שמשתדל להמית

מראש לבשר

יבנה על לבו וכלהם עתך עוד: ואינו מקיל בקטנה כי כמו שאמרנו ח"ל ענינו נודרם ענינו וחמנו לו הכוזב כלי נחמנו כחילו עתה עונות כוכבים נאלצו לא יסב כן אל זו וכו' כח"ל ענינו חמנו לו עסק כן ולמה קד עד שאמר לו קד עונות כוכבים כפי' לשל כלבד ומימה ח"ל ועדמה וגו' כ"ל: ואליך תשוקתו פי' ראי תמיד כוח עוק ומתאווה לכבושך: וארתה תמשל לו ולא תהיה שנתך עליו וכו' כנגדך כפי' דקדושתו ע"ש. ומ"ס פי' כי במהרה חסיד השוקו אליו כלומר שיעד ויסע לנצח לנצרה לנר ש"ל אכזר לחדם לנח יצר כלל כנגד עיניו לו תהאום סמאלל לקיום גתו ולתפלות השגלל למתם פיר' וכו' לח"ל יצר עוקב וכלהם הנה שאלל דוח' וימין מקיבם ע"ל ויני' פירש תשוקתו ישיבה נכונה לך וכו' לקמן ועם חולשה הכלל כבר סיפר מסידת שפוקת כ"ל אליו בכלתמו בו: ואם עצמו חייליו חסידים הם לו כרכה חסידים עומדים וסע כל החלשים ומחיס שאלס: וכמו שכתב ע"ל הרובם מלמה נקבלת פיר קטנה ולהשיב נכ מעט וזת חלום וגו' וככז אורה ונסע עליה מדרגת גדולה ומלח ס"ל ח"ס מכאן הכס ומלח סוף חסיד נבגמתו והואם לל זכר לח כלים המסכן כהוא עכ"ל: ובענין אצלו כ"ל ואורח מאוייו יצר עוק תחת כלים נעו"ל וחקן לבו"ל כל כעולם ומלאו"ל כלו גתו ואורחיו הממסים לשי' ערך תפואס: מפני שהוא מקיף האדם כעבור ארך כהרס ללרשי גתו כ"ל ומן הסיפור יסימנו למותרות וללאסור

טוב הלבונו

לדעתו ממנו שהוא יודע: ימיתך לא יחמול עליך במקו כחלסה נכונה לו, עד שמימך בשפי העולמות: אל תאמין בעצמך וגו' שכבר נספרת מעמינה יבנה: ואינו מקיל כל' איש עוק דבר קטן נמש שיש בידו לנצח אותך וחקן על זה יספק עיניו להשתדל כדי שינצח אותך: כדי שתהיה לו מדרגה כל' מעלה שיעלה מעט מעט כדורך העולם במדרגות עד שינצח אותך: כדי שיהיה לך מדרגה שאלסה חדרבה מעלה מעט מעט לנצח אותו: תשוקתו אליך כל' אשכ"י שדמה בעיניך בראשית מלחמתך לאיש מלחמות אורז בנגורה ואלמך כח, כשעממד גדו בידך החזקה ורועה הכמוסה סיפק יבנה עורף לטם מפניך וכמ"ס ח"ל הכל לפרס להעמיד אותו: ואם עצמו אשכ"י שגללו חייליו: להעמיד הרבוב לקיים הכוזב: כלי גתו הכחות שנגשו: ומעטו אצלו והשג למעט בענין לז האדם הרע ממעורו: ואורך מאוייו תפואסו: לרוב חיילותיו רוב טי' חרס הם תחת מעלתו ומרס למתעטו, וגם חרז הכחות שבלרס עסיס אליו ומפקיסי למשוח רלוט: וככל עממו דבר ה"ל' דחמו יכל להגיע: הרהורי

פה לחם

במדרגת גדולה הוא מדיחם ההנגד עליך עוד ולמנוס חוקן ואמר זה כחיוס מלחמת כילר עם כהרס כ"ל חקוקת סוד מרע וכלהם טוח וסבן: בין שנצחה אותך בין שנצחתו אותה ומי' אמר תהאם טוח חלד וק' עמיסם שנתלוקה טלח חוקן כל' יספק לו גתו"ן טוח חלד לומר רב לו סכרליו טס חלד יצמיז ועל ועל תהאום ענלחמו חלס כל' יספק לו חליו מלח טעמיס: להתיאש מלחם כ"ל כי אם ינצח בו כלומר שאין תכלום גתמוס לרשותו כמו שסיכסם נטס חלס בו כל גתמוס לסימין ולל ידך גתמ' עד גתיו"ן לט: יארוב כל ימיר טנע טרסס סתום יקרב אללו: שתהיה נזהר בטנע טלח יביטין שפולל וכל מלחמ' מנחללוטין כן ענלחם דיקה חף שפולל מתן רק מיטס סתוב ככז וכל טעסס: הרבמס שבמעט מנצחו טמטס שגלמו חלמו יבס גתל נטיסן וחלמו כעטס מעלמו עד ססוסיס טמול רע וסמלר סיסכנעוטיס שנתגר עליו ככס עוב ולכן חלד גת' על שיער רע וכל טמח חייליו לומר בעתס כחס יצמיזו"ן נק' ועל טעסס שפולל סתוב חלד וכל רבו שוויז יצמיזו"ן לטעט חוקן: כי במהרה תהיה בו כל' כמו שחוקתו אליו ח"ל כלה מקל ובמלחמתו קל לסיפק קל אללו לרשות חלמו חוקן עקל יעמד לטפן כמ"ס חלדיו תשוקתו וכלס טבל בו סרי טקיס חלסם זס לט: אל יבהילך דברו כדי יפחדך לו יב' ע"י כ"ל חקוקת כילר ומחלל טס' לו ככלס ומ"ס פת: ואם עצמו ואם רבו ל' שטיס ע"ן חלס: לאמת חשקך לטוח לנצח טמלחין ששכך סוף חלס דייט' לומר רע עוב ולעמדי סתוב לומר לטוב רע וכו' יב' כ"ל מלוקט סילר וכן פרט עוד ל' מלוקט חלמי' קרובס מעלמו ואכודו מר: כ"ל גתו"ן לכריז: ורעטו אצלו כלומר טס שמיקט מלמס טעמיס ח"ל חלסם אלל מלחו סוף חלד וכו':

גדול לב האדם רוחו לנצח סוף מלחמה סריכס מלח' וחוקן מלחמו מלח' סתום מלח' כדפיס חלמו טסכסן, סתום ואלמו קן כסס לכן כסל בלשון ואמר למותם גדול לבו חסרון כמו שגתו חסן לכסילם ועד כסכן סתום חלד וכשגתו חלסם כלומר סוף חסן טסכססן כסכססן ומנו סוף חוקך לכסגסם ושיט יכול: לרוב חיילותיו ואנשיו וצבאותיו

שער יהוד המעשה

את האדם בהם כמו שאנו עתידין לבאר בעזרה בשער הזה. ומה שאמר ומצא בה איש מסכן חכם ר"ל על השכל. ומה שמפר עליו במסכן מפני שאישיו ועוזריו מעטים כמו שאמר עליו ואדם לא זכר ואמר והכמת המסכן בויהי, ועם חולשתו כבר ספר מהירות תשוקת היצר אליו בהלחמו בו ושהוקתו מסתלקת מעל האדם בנקלה, כי המעט מן האמת יניצח הרבה מן השקר כאשר המעט מן האור דוחה הרבה מן החשך. ויש בזה הערה על מלחמות התאות ולעמוד כנגד היצר בהשתדלות והרצות. כי כבר נתבררה חולשתו מעמוד לפני השכל ומהירות הנפשו לפניו כמו שאמר הכתוב (משלי יד) שחו רעים לפני טובים, ותחלת מה שיספק אותך בו היצר וישתדל לברר אותו אצלך הוא שנפשך אין לה קיום סבילתי הגוף ושהיא נפסדת בהפסד גוףך ושאין לה מציאות אחר המות ברמיונות שאינם מתקיימות כשיתבונן בהם האדם כדי שתהיה סבה לבקשת ההנאות הכלות והתאות האובדות ושתאמר כמו שאמר הכתוב על אנשי הרעת הזאת (ישעיה כג) אכול ושתו כי סתר גמות. ואם תתעץ עם שכלך בזה ירחיק ממך הרעת הזאת כראיות אשר זכרו אותן הקדמונים וכדברי הנביאים עליהם השלום:

וכאשר יתיאש מספק אותך בזה ישתדל לספק אותך בכורא יתברך ויאמר לך פי העולם הזה אינו חדש ולא נברא ולא סר כאשר הוא עתה ולא יסור כן ואין דבר ממנו

מרפא לנפש

והשכל הוא ליש מסכן מטש שאין משתמש בו רק בעבודת השי"ת בעורב ובמלות וכוונתו ועם חולשתו ואף שהשכל חלש נגד יוצר כבר יסיר ככתוב מהירות תשוקת יוצר אליו כמ"ס ומלט כוח את כבוד ור"ל כל כבוד וכל חכמה ענדים לשכל וגם יסיר ענדי הכבוד כוח הגוף שיהיה לו רק קיום והעמדת בעולם כלי' ופי' בלתי פ' כי מלא וגוי' שמחלק כל יספרים במלחמת האדם עם אלו ואף ותגבר עליו עיש דברים ומגלים בלתי: ויש בזה הערה וכו' שלא יאמר האדם מי יוכל להלחם נגדו? שכן שיש לו כ"כ נצח צללות וסכסוכים רעים וסוכני את האדם בכל דרכיו ע"כ האדם בלא טעומוך עליו וכלאוי לך לאות שאינו יכול לעמוד לפני השכל רק חזק כנגדו כשפתולות ומריבות גדולות או יונק לעוף: ותחלת מה שיספק אותך ומה שיהיה מטרם מה סס פיתוי יוצר ואף יוכל לעמוד כנגדו: שיספק למה ספק בלבד שנמשך ומתמקד אין למה שאלות נפשו"כ ואיך שאלך לך להשכל רק לרעות טוב בעוה"ב כי מהר גמות ושם ליש דין ולוה דיון מ"ו: וזאת התענין בו' בראיות כו' ומתאמר בפסוק מהם פתמים דוק ופתח: ויאמר לך כי העוה"ב אינו חדש ולא תתחדש: ולא רק לא ספק מעולם שהעולם מ"ו קדמון וכן לא יסור לעולם עד עולם לא יתבטל העולם משלל א"ל אין מי שצדק את העולם ואינו מתויב לעמוד לעולם דבר:

טוב הלבנון

הרעים וכו' והם פועלים בנפשו. וכמ"ס חז"ל הרהורי ענינה קשים מענינה. ואע"פ שאין אדם נעשה על המחשבה עכ"ל המה פוגעים בנפש וכמו רש"י וכו' למעדי רגליו להניש לעצירה בנפש: תשוקת היצר המחמט האדם אליו, כמו כחם נביס פוקק (ישעיה ל"ג) וכפי' רש"י שם: ויש בזה במחמט החכם: ושאין לה מציאות אחר הדבות ר"ל קיום בלתי גוף והוא דעת אדם שמו חסיקודם, וזאת הדעה היושר גרוע שדעות הכופרים: ברמיונות שאינם מתקיימות בראיות מזוייפות: כשיתבונן בו האדם כשיתכיל האמת אין קיום להספה הזאת: כדי שתהיה סבה ר"ל בואת בעט חומר האדם עטה מהרה אחרינו מפי שהוא טעה לבקשת הלאה הגוף בלבד לא זולת זה שם ענין וטעם אחר השכל: אשר זכרו אותם הקדמונים הם חכמי העבד אשר ביצרו שהאדם המטש בנפשו בנדיים, ומכר מה בכוזרי מחמט ס' סימן י"ב ונפירוטו שם: וברברי הנביאים חמכר בשער הנסמון פ"ד: לספק אותך בבורא יתברך כלו' את העולם נברא או קדמון עם הלא קדמת אריסטו"ו: ואין דבר ממנו יותר ראוי

גורל: אינו חדש ולא נברא בו ליש מ"ס פ' סילוכוסים מכתובי פתוחים וזמרים שהיו חדש בנפשו מן הסודר לך עיש חומר קדום ועל כ"ס הם מחמרים בנדיהם וזמרים שהוא ימי ברה את בעולם מן כחומר שהיו אולם יוצר ישאל וכן עם אינו נברא: ולא סר כאשר בו' לא רק העולם מלפניו כאשר הוא אדם מעולם: ולא יסור כן ולא יסור לעולם מלפניו

פת לחם

לשונות נגד אנשים וזכות ומדות: סקוף כל עיני האדם מסבך לחם מל' לדידים: הרהורים הרעים שסוף מפרסר בענינם ומתבטלים בדידים לסוף מן הסוף ומקרינו סמנוים שמהן לו רעות לסבך מקרים לאדם שימנעו אותו מענינם: ואדם לא זכר האדם איננו וזכר אותו וממילא אחר שאין האדם וזכרו והתחמו בוים בעיניו לכן אמרו וכתובו אינם נמשכים לו: ועם ודלשו מן כלי' אע"פ שהוא חלש שיצר משתוקק ללחם לו אע"פ שאין מתקנה אלא גבור גבור ואמר שאע"פ לחמו שמתקן מן האדם ע"י פור כשכל: כי המעט מן האמת בו' חולשתו מעמוד לפני השכל אינו יכול לעמוד עליו להטותו לרע: ומחירות הגנפו לפניו שאלו יוכל להסיר מן סעוד ינפק לעיו מסר: שנמשך אין לה קיום כדי בלונת ספיה נחכיות כשהמות הגוף אין לה שום קיום בלתי לא ע"כ שאמרנו ופי' נפשות כולא סלקו עמנו עם סעוד במלחמו וכו' וכבר נסמנו מקומות נמרשים שכתובות הם קודמות לעולם: ברמיונות כפי שהוא מלאך לך זה נראיות על כל דמיונות בעלמא וחס מתבונן בזה ששכל לא יתקיימו בדעתך וזה הוא עושה כדי שישים עם סכנ שהחמט ח"ו שזה עבוד האלים ואלו לו אחר שפרונו לני כמו שאמר אחר חזקל ואע"פ שהוא גיבול ליו ולתניו כפי' עמלם: ההנאות הכלות מרד עמלן שיש עניני סעוד"ו הם כלים ומקרים ואחר התחמו הלוכדות הכובלים שם אגודות מן האדם נמות: כמו שאמר הכתוב שהאדם חסם עם ספקר כסודם שאומרים אמי דעת כולא בלונת דעת מתיישב שאדם נכנס לכן הם אומרים הכל וקשה וכו' כלומר כי לנו לחכות ולגמול וליהנות מן סעוד"ו כי וכו'. יתיאש מספק מלפני: בבורא ית' אם יס' לעולם מלפניו

שער יחוד המעשה

יותר ראוי להיות בורא מפנימה ואין דבר ממנו חייב מעבודת זולתו שהכל ישן קדמון . וכאשר יקרה בזה שוב לשכלך ויראה אותך הפסד הדעת הזה מטאמר היחוד מן הספר הזה במה שימצאך לעולם הזה בורא ברא מלא דבר :

וכאשר יתיאש מספק הענין הזה עליך פילך במיני השתוף כמו דעת מניחי הרבוי ודעה אנשי התולדות ודעת הפתאים מחזי הכוכבים כפי התחלקות דעותם . וכאשר יתברר לך כי הבורא ית' אחד קדמון במה שקדם לנו מן הרברים בתחלת הספר בזה יסורו כל אלו הספקות כמך :

וכאשר יתיאש ממך בפנים האלה ישתדל לפתותך מצד חיוב עבודת הבורא ויאמר לך . כי העבודה מן העובד לעובד תהיה בעת צרכו אליו והבורא יתברך איננו צריך לבריותיו ולא חסר לשום עבודה ועבודתך לו אין לה טעם ולא פנים . וכאשר תשקוף בשכלך על מה שקדם לנו כשער הבחינה לטובת האלהים עלינו ובשער חיוב קבלת העבודה לאלהים בעבודה כימור הספק הזה ותחייב את נפשך בעבודת האלהים :

וכאשר יתיאש מפתותך בפנים האלה ישתדל לספק עליך בענין הנבואה והנביאים ובתורה ובאופני אמיתתה וחיובה . ואם תעמוד כנגדו בשכלך ותלחם בו במענות הקורמות בספר הזה בשער השלישי ממנו יסורו כל הספקות האלה מלבך ויתאמת אצלך ענין הנבואה וצורך חיוב התורה ושליחות הנביא בה ואופני ההערה עליה :

וכאשר יתיאש ממך בענין הזה יספק אותך בקבלה ויאמר לך כי המושכל והכתוב שניהם אמת אך מה שאמר רז"ל אינו עיקר ולא קבולו חובה . וכאשר תסתכל בשכלך תראה כי המושכל והכתוב צריכין אל הקבלה צורך גדול כי אין אחד מהם יכול להגמר מרפא לנפש

וכאשר יקרה בזה לשון ית' ומקום לסגלות נרשוקי מחשבה זו בלתי טעום : שוב לשכלך בו במה שימצאך בלחם ומלא כשכלך שיש לעולם בורא כמו שמתאר בספר שו"ת ע"כ כי איך יגלגל קצון אחד לא יסכן שיחסוהו כך מעלמו כ"ס וק"ו לעולם הגדול כוס והגלגלים הפלאים מה שמתקן רוחים ומש שלמעלה מסע ע"כ במור דעת מניחי הרבוי שאומרים שיש הכנס אלמות טעם וכו' : ודעת אנשי התולדות ר"ל אנשי הפעם שאומרים שאין טעם יחול לספקות לעולם ונעומים טעם בשתוף . נמי : מצד חיוב עבודת הבורא אם יש חיוב . נמי : כי המושכל אם לא תגדור לנו הקבלה ככאור עד כמה תכבד

פותר לחם

מלימות כן : ראוי להיות בורא מברא שאין דבר ממנו רחוי ויאר לקדשו כשם בורא מלקדו כשם נבוא : וכאשר יקרה בזה כאשר דומן לך בברכוזי : במה שימצאך בו שכלך ויאלך לך שיהיה מלא לעולם בורא שבראו מן הספר השומע : מניחי הרבוי שהיהו להכנס אמיתות שיש שני בוראים כמו שמוכר בעקידה על ידך אחד שיהיה ביום שבו מלא ויהי נקרא מלא ויהי עומן שיש שני אלהים א' שיעל עוב וישני שיעל נע : אנשי התולדות המאמינים שהבורא הוליד עוד אלוהים ובעד ידעת מי הם כעלי כדעת הזאת או כוונתו על חמיו הטעם : כדוריו הברוכים שיש מהאמינים שיש מן הבוראים שיש קדושים ואם יש יד ושם באלמות : כפי ההתלקות דעותם כוונתו שכל אחד מכל אלה יש דעות תקינות סרסכ כמו שדעתו בלתי סגורות ור"ל : ולא חסר לשום עבודה איננו צריך וחקי שום דבר שיצטרך לסגולתו לו בעבודתו ואמר לשון קבול איננו צריך בו ולא חסר בו' ויאר שמשני שיש סרסכ נבחר אם מלך שמתנו כולנו ברוחיו ואחר שבו ית' ברה אהונו מן האלה המוחלע א"כ אנו וכל אשר לנו וכל נבואה בכתובינו הכל מורו נקן ומכחו ית' נחיהם ויובל עוד להסחות ואיך יתקן לומר שבו ית' צריך לנו ועין אחר אינו צריך לבריותיו לבריותיו ודיקא ובעולם הכיני שיש זולת וממנו ברויותו אין שום צורך נוסף בו כלל כי איננו חסר דבר ואנו שתי בחינות אלו אחר ועבודתך אין לה טעם ולא פנים וכן : הבחינה לטובת בו' איך אהנו מחייבים עונת סלקים כהלים כהלים עלינו וש'אנחנו מחייבים מלך השכל לקבל עלינו בעבורם לעבוד אלוהים : בענין הבבורא והבביאים אם יש מין נבואה במציאות ואם ישנה ספק אם נמצאים בני אדם שוכני כתי חומר מוכנים לנו שחול עליהם : ובאופני אמיתתה כענין עקרים אמתים שבו' מלוי כסם : וחיובה אם הוא מחייב מלך השכל שמתקן דם מן השמים וצ"ח מיוס סקורה שמתים סרסכ הוא דבר מחייב כשכל כיל : ושליחות הנביא בה שהיה המחויב לשלם נבוא שיש מתקן השכל לרא' וכן שמתים שאר נבואים כיח בנמות לסקוף ולקיימה : ואופני ההערה בה בלחם פנים היא מפורסת ל' שחול לעבוד אלוהים כמו שאמרנו בענין הסופר הכערה הסופרים : בקבלה המתקבל לנו מפי בלחמינו והוא הנקרא אללוג כרס טעם : המושכל והכתוב הדברים ששכל מחייבם ומש'אנחנו כחוב כבורם : אינו עיקר אשר יסוד כבורם קק

שער יחוד המעשה

מבלתי הקבלה כי המושכל אם לא תגדור לנו הקבלה כמותו ואיכותו חסנו ומקומו ושאר עניינו לא יתכן לנו מצד שכלנו בלבד וכן הכתוב אם לא יפורש לנו אלא מן הספר בלבד כמו שאמרו בו ר"ל בשלש עשרה מדות התורה נדרשת ואמרו מסורת סת לתורה ועוד כי התורה השיבה אותנו בכל תולדותיה אל הקבלה כמ"ש (דברים י"ו) כי יפלא מסך דבר למשפט וכו' ואמר (ס) ודרשת והנידו לך את דבר המשפט ואמר (ס) והאיש אשר יעשה בזון וגו'. וכאשר תעמוד על כל זה יסור הספק ותתרבר לך הידיעה המושכלת והכתובה והמקובלת :

וכאשר יתיאש לפתוריה מן הפנים האלה ישתדל בזה מצד המול העונש והוא כי אינם הולכים בעולם על דרך הצדק ואלו היו הולכין על דרך הצדק לא היו מטייב לרשע ומרועין לצדיק כמו שאמר מי שהקדמנו לזכרו בשער הרביעי מן הספר הזה . וכאשר יגלה לך השכל אופני הצדק בשני הענינים אשר קדם וברנו אותם בשער הבטוח יסור הספק הזה ויגוה לבנו משובשו :

וכאשר יתיאש היצר מנבור עלינו מן הפנים האלה יספק עלינו נכול העוה"ב ועונשו וישתדל לערוב ולשבש עלינו מצד מעוט מציאותו מבואר בספר תורתנו ומעוט מרפא לנפש

עונות ה' : ואיכותו ואך יסיה עונותו והנך : וחבנו בלזכר זמן : ומקומו ונלזכר מקום : לא יתכן לנו מצד שכלנו ות' צדיק הקדמה המורה נד"כ והסעורים שפתח הנבואה כו' מה שכתבתי שם 'מכר סמוריו דברים לרעים והתין סיכס כדרי המחבר בזה ובספר ויכרות שלי : ועוד כי התורה השיבה אותנו בו' ר"ל סמורם כמנזח אומנו לכסיד לשואל כמיהם לנו אום ספק ביום דבר נחורם שנק' לרועם אל הכתובם סלויס כעומדים בנכמק' כי הם עמודי הקבלה שאל מה מכס פי' סמורם מן מהס עד הליים בלזכר שסס כיו סמורים לנשק' נחורם כי הם הם אלכסיס כיו אולכיסם שם ולכך חייבים לשמוע להם כמ"ס והלם שר יעש בזון וגו' : בשער הרביעי כל ע"ש ד"ס והם ילמד סמורם כיו ע"ש בלזכר זמן : גמול העוה"ב כחנתי מהס נעיל

שוב הלבוך

הכל חמס : תגדור לנו הקבלה למעוט גדר סביב התורה כדי שיהיו עיני המורה מוגבלים וידועים : כמורו סך חיונ עונות האל מחוונת הלזכות והמשיכלות שהס התפלה והגמילות חסד , ואיכותו , אך יהיה וכן חיסור הגול ד"מ שאין השכל מחייב כמה שערבו ואך נקרא גול , ובליזה זמן מלוח התפלה והלום והספיקות , ומקומו , בליזה מקום ישמחם בחדומו הסעעיים : ואיכותו אך יהיה ענין קיומה ודברים הסוליסם אח המנוה : חבנו בליזה זמן מולה החיונ כמו המלות המהונות זמן שנהמ"ק קיים ולא חמר זה וכיונא בזה : ומקומו מלוח התלויות בלזכ' וכן הברתוב לא יודיענו כמות ושיער כל מלוח ומלוח : מן הספר ממה שהוה שחורס בתורה בלבד לא היטו יודעס פירוש בליזור המלוח מעמיסם שזכר למעלה : ב"ה' ברוח התורה נדרשה וחס בקבלה , מלבד ק"ז חלס דן מעלמו כי השכל פחייב אוחו אך ההקט והנפין אל ושאר המדות לרעם רש"י נפ' לולג הגול אין חלס דן מעלמו רק נרבייס שיחיו מקובלים , והסו' הקטו עליו וכתבו שרק ג"ש אין חלס דן מעלמו : השיבה אותנו בכל תולדותיה חרה להסיר אועט שנסמך על פרסי הדיימס והספיקות על הקבלה : הדאיש אשר יעשה בזון וגו' ועוד החמייה התורה על דברי הקבלה יותר מעל דברי התורה , שחינו חייב

פת לחם

סחוא על דר חיסור סוב לבד וה"כ חיינו חובס לקבלס ע"ש חמר שלין ביטול כל סחורה חלוי בו : כמורו ואיכותו וסנו ומקומו דוגמל לזכר המגנל סלוי מן המושכלות שהרי כדעם נוספת סחוא גדר לקיום סמין וכן להיכר סכסכות סריכונו כו סחוא רע ומזיק מלוד חלמס אין כחם סלרס לשער בלחמות כמותו וליכותו מלושר מי החוסרת ומי סלסורס חלמס סללנו בקבלס גדרו חס כמותו שיצורו וסחוא ספונס שסממיוו סחמינו לכל חלוד וממילא כלול כוס נס ומנו חלס בליכותו ססס סמיות לעריות . ומקומו שיחיס נמקוס גנוע ונלמנע אוחו בלחמס ונמקוס קדוש או סמוך לקדוש כמו ספילין וס"ל : אם לא יפורש וכו' לא לא נמקוס בקבלס יחיס ג"כ חמר ונלמי חדע ענינו כני' : מסורת סייג לתורה שס שנמס על סס : חדאיש אשר יעשה וכו' סרי שטנמס מהס למחרס על הקבלס וע"כ ג"ל סחוא עיקר וכו' על"ס : המושכל והכתובה והמקובלת שסחיקיות כרלשונות דסיינו סלחירת סנגס חדודס ספולס כמלילות בוראו וסלדומו וחיונ עונותיו סס כולס מן סמוסכות ותקיות אטימות סחורס סכא חל"כ סחוא סקרא כחונס וחל"כ בלס סחקידה נקבלס ועסס נגלס בליזר ידיעה כולס : בשינו הענינים הייניו זריק ועל יורש ועונו לו אין שפסס חלסס מלחו ימי נגוד : זכרנו אוחם סחיון נקמ"ן : יסור חלסס הוה סחוקן סקויסל סולח וממילא יגוה לבנו מן סבינות ספולס בלכ סלרס סחמחס סיינו לגזור על סכרס סמול או סכרס ספולס מוקדס שדעס נני סלרס סחפנפס כמות חלס כמו סחלריך כוס כמורס וכסרס סלחמונע : יספק ענינו ססס נססוק קדומת דבר נססוקו נגמול ונעס כעו"כ ונכאן מדבר נגמול ונעס פוה"כ : לערוב ולשבש עלינו לשיכר סלנו ולסכיסם בלנו שיטסיס כוס : מצד סמיות מציאותו מבואר מהס סחוא נמל סחולר מנכר ולא נרפס לכוונס עס ס

מיהס רק על ענינות וידועת שהס מחייב מיהס וחולס זמן סחמסל ספילי דעב סחמרה כנ"ד חייב ג"כ מיהס : על דרך הצדק בגדול חייב מיהס , ולדעס סרמכ"ס חייבי על גדר ועלס דרכן שחמרה כנ"ד חייב ג"כ מיהס : על דרך הצדק דרך היוסר והסנחח ה' ויכנס ססק בלנו על גמול ועוט שבעה"י : סיעוט מציאותו שחמר מעס ממנו כספרי קודס : ומעוט הראות ענינו בו שלפי סמסיס סחכריס מעוה"כ כספרי קודס חייס מבוחרים כסירות כנידור עמו ומחאו רק כקלור ונרמו כשו עמי כספוס שדור"ל סכרס כעוה"כ וכו' שדור"ל מססוק למפן ילריסין

שער יתוד המעשה

הראות ענינו בו וכאשר נמתכל כמה שיש בספרי שאר הנביאים מן הענין הזה כמו (ספ"ט ז') והרוח תשוב אל האלהים אשר נתנה . (זכריה ג') ונתתי לך מלכים בין העומדים האלה . (תהלים נה) מה רב טובך אשר צפנת ליראיך . (ישעיה מד) עין לא ראתה אלהים וזולתך . (שם נח) והלך לפניך צדקך וגו'. והרבה כאלה עם מה שיורו עליו דברי רז"ל ומה שישמש ממנו בדרך השכל תנוח נפשנו ותבטח בבירור חיוב הנבואה והעונש בעוה"ב :

וכאשר יתיאש היצר מספק אותנו בכל מה שקדם זכרו ישתדל לעצל אותנו במעשה העבודה וימרידנו בעינינו עולמנו ממאכל ומשתה ומלבוש ומרכב ולהינות במיני ההנאות הנפשויות וכאשר נשמע אליו במזון אשר לא יתכן לעמוד בלתו ייפה לנו המותרים שהם מפלה למזונות ויחבב לנו השמחה והתענוג ולקנא בשרים ובאנשי עבודתם להדמות אליהם ולנהוג מנהגם וללכת בחקיהם בבקשת התענוגים וכאשר יראה חפצנו ורצוננו בזה יאמר שנים מתניך השופק ורועך האיש הנפתה והשתדל בכחך הגבר המוסת ועבוד העולם שיהיה לך בו עור על העולם הזה ותהיה מרצה בו לאנשו ומנהיגו מן המושלים אל שאר העם, ואל תמריד לך בדבר מן החכמות אלא מה שתתכבד בו אצל אנשי דורך ותתרצה בו אל גדולי בני ומנן משר ושומר וקצין ובעל מעלה בחכמת הלשון ותוכן המשקל ושרשי הדקדוק והשיר והחידות והמדות והמשלים המופלאים והמליצות הנבריות ותתמיד מרמא לנפש

בכח מקומות : וכאשר נשמע אליו רש לומר לטוב טרוד בו פסוד . ס"ל : ייפה לנו המותרים לל סאי מיס נאדם לרזן אחר המותרות והתענוגים שמהם נראה לכל מן ולכל העלם כמ"ט כוס סוף שער יסוד וכשער הפטרות שסוף אל ז' שבוטו אל אדם ע"פ : הגבר המוסת טרסס : בחכמת הלשון : ויתכן המשקל וכו' סס פסוקים וכסרים שמתגלים פ"ד פסקל יגמד וסעסס פדוע כמלכות דקדוק וספיקים כ"ל מ"י שמינע כלאון דברים ומגלס זמנ כסס כוא מנמל סס כסרס

פ"ד וספיקים כ"ל מ"י שמינע כלאון דברים ומגלס זמנ כסס כוא מנמל סס כסרס טוב הלכנון

ימך והוכיחו שמדבר ביום שטלו לרוך, נמסכת קדושין : שאר הנביאים שסס מכל משרס עמי : והלך לפניך צדקך כבוד ה' יאמפק ויסיס אסיסס ונמחו צעו"כ כבוד ס' : וכאשר נשמע וכו' כלו' בדבר ההכרחי לקיום הגוף ע"כ שמתס לו : שנים מתניך מגור ממך, כמו וישנס ממנו (מלכים ח' י"ח) : השופק ורועך גלס נטרונק : האיש הנפתה הגבר המוסת סס דברי המהבך, כלו' אלך האיש המפסחה והמסו לסיס מסס ימסו עילך היס"כ נמליו : ותוכן המשקל עמי דקדוק שפוקין היציבה אחס עד היציבה האחרת שפמקרא ומאחס עין היא וזך ייסיס דרכי הנקוד כס, וכיולס כוס : ושרשי הדקדוק ייעס העורס מכל היסב אכר הסכימו המדקדוק שכל ערס כוא משלס לוחיס ועבר וכסחר, כסו עקד פעל : הששיר מללכח האחר, כל הרזו יסיס כמי לוחיס שווס והנקודות ססייס שווס ככל הרזו כלו' נמסכר אחד ספ"י יסד ומטוסו וקראו לשו"א ועמס פטוסס אחס כלו' קודס מנקודות האל"פ ז"מ יסד : והמליצות הנבריות לדבר בעומק עסס ונמסח כמכס נמסח כל עם ועס מנמלס לסיק

המסע מינס סלס בעליל לסיס גליו ומסורס גמיס ככל זכס אחר ימסו כרלסס עמיס בו ומלס בו מוכס לו ספר מפורס : בבירור חיוב הנבואה בו שסיס כרזו לו סואו דבר ממיוס לומר דבר הלוי סיסס גמול ועומס כעולס סכס : וישרידנו בעינינו עולמנו ממאכל בו ולהינות בו כסו ססיס רעוס אחד עמי ססוא תקוע בדברים אלס ומגלס כסס זמנו סוא עגד מליון עינול אל סעבורס ופ"א אמר וימרידנו וכו' וסעס סגלסו מן סתלסו כסמיות סס עמד עומן מבערס לו סלסס ומכריסוס דעמו נעמוס כסרס סוררס ופ"ו אמר וליסעס זכ' : וכאשר נשמע אליו כו' לומר כלכר נמסע ללו לכוון כככריות לסס כסס יכד ליסוסס לנו סמפורס : להדברות אליהם גודל לכד ולנכסו מנכנס כסכנס ממשלס על סכסון : וללכת בתוקיהם בו סקקסס ספסנוס סס אלל סרסס פירוס ורגילות כחוק וכל ועבור כרסיס סככרסס אלל סכסון : וכאשר יראה חפצנו בו כלכר ודכס סאי סנחנח ספסיס ורמיס כוס וזמר ספסיס כלומר משקוקיס לסס קודס ספסיס ומרמיס סמסעסס ססוא כסס אחר ספסנוס : שנס מתניך לכוון מנינס מניסס ססוא לכוון וזכו כמטוסו סלסיס יל כליולס זל ויסיס ממיו ויך וכו' (מ"א ח) : השופק ורועך המוף סוא לכוון גיליו מן סלכת סמכסס אוחו סוף ויסכנס סכככסס סלכס ספסירוס פעלסו וסוא לכוון יזרו כמססס : האיש הנפתה כלומר אחר שמתלחך כרס כלה לי לסיס נספס לרברי א"כ לסס ז' ספסס כככדות וכל סדקס כמניני : מן הוכושרים בו' מלס גמול ועד קון : שחחבבר בו בו ותרצה בו בו אלל אסו דורך ססס סמון ססס אמר ספסכר בו כלומר ע"כ סדכר ססוא ספסיס מוכר אלל ויכרזו כנעול וכלל גדול סמססו כמו ספסיס נככסיס אמר ומסרסס בו כלומר ספסיס הנקדק עמסס לרזון לסס וישפסעשו כן וספס כסס : בחכמת הלשון בו מחולל לשרס עמיסס מניניס כין אסיס סעולס ומכריסס וספסיס סס סללס כמספריס וספסיס כס. סמסס סלסון סוא סקקרא אללס כיוון וסוכן סמסקלי סמפורס ומסקלי סמטועס וסורס דקדוק סס סללס כמספריס דקדוק סלסון כידוע שס סללס דקדוק סכסונו סורס כמכסס זכס : והשיר מיס ספסיס סס סרסס ומכריסס כספריס מיוחסס לס : והחידות החמברות חידות סס דכריס ספסיסס כמו יזרס סמסון לספסול ורמזות עמי לסיס גליו כל כן לעמן גליו כמו מכל וסמל סמסס ודמיסס וס כמסלס דכריס נמלסס מלד שיש לספסול עמיסס לך יכונו כמכל וסמסס וס למסווס זס גליו סוס סופסס ומכריסס לכן אמר סמוללסיס : והמליצות הנבריות גמילס עקב סכ סכססס מדקדק כשוסו יסיס ססא סרזכר לו סדכור כעמלס ויס כמיס מליונס דכריס ויסיס והיקיס מלכ

שער יהוד המעשה

לשבת עם אנשי הצחות ולמד לדבר עם כל כת סכתו בני אדם ולא השתוק שלא לחשב אויל וכסיל והנה שאר ההכמות כי יגיעתם רבה ותועלתם מעושה, ואם לא נפתח פתח לתאות בתחלה למלא משאלותם להתנהג כמותרים ולרדוף אהיהם ונשיבהו כי המותרים אין צורך אליהם וכמה שאנו מעיינים בו סעיני מונותינו מסרדת נפשותינו בהם די, ואם יתן לנו האלהים המותרים סבלי מרדת לבנו בהם ויגיעת מחשבותינו עליהם נוציאם כמה שראוי להוציא וכמה שהדין נותן, ואם לא נסתפק במזון ולא נצטרך אל זולתו או ישבר היצר וינגף. ואם נשמע אליו בהם נצא ממדרגה אל מה שאחריה עד שיביאנו לאבדון בעוה"ז ובעוה"ב. וזה הרמיון בחלק הראשון אשר יכפך בו היצר את האדם כשיהיה חלש בחכמה ובדעת האלהים ותורתו אבל אם יהיה האדם חכם בדעת האלהים ותורתו ישתדל היצר להכניס ההפסד עליו והשובש בחכמתו וכמעשהו מדרך המענה והראיה מאיזה צד שיוכל מן השובש והכתוב והמקובל ויביא מופת על מה שיוורה עליו מן המופתים המבהילים אשר אין הקדמותם אמיתיות ולא תולדותיהם מהיובות. ואם יהיה שכלך דך והכמתך חזקה בדרך המופת ואופני ההזרה בו בעת הדברים והמחלוקת תראה אופני

מראש נפש

והתפלס ועל כבוד מלאש שמאלים חכמתם בעיני כל ומעשה ידס לכהתאר: ותחמיר לדעת לשבת עם כר וממיר תשכ עס כלהסס סמכרים נלשון אה: והלמור טרם לרבר עם כל כת כר וחס לא יתן לו כפי יוגר וסחק כמנע: ולא נצטרך. ולא זולתו אל המוסדות: ואם נשמע אליו בהם לרדוף להר סתענוס נלא ממדנה למדנה עד כר: וזה הרמיון ברלק ראשון משי החקים סכר לעיל סוף פק דר' סלמר אל הדיבור היר מהלוק לשי מלקס כר' עיש: ואם יהיה לך שכלך דך זכר' בעת הרברים כר' כלומר אס כעט מעס כשחפסס כיר אופך יכס סלך דך וקדע ומסרל כירך כל לראויו וספויז

שוב הלבנות

מן הלשון כפשוטו לכן קורא אותם מלינות נכריות: לרבר עם כל כת כר' סהכיר יודע ככל עיני עינול וכלסר סיסס נמלא כלאס כרון קמרו עני יודע ממדברים בעיניכם תוכל גם להס לדבר נלאוה עיני סלחד מסס ולא תוכנה לטוק סלא סהכר וכר: אויל וכסיל עני סללות סעדי וסללות סלא: ואם לא יבא נפתח כר' אלל אס לא יפתח לכהלה סוס סתה סלסיר וכלסר וססל אומנו למותרות ככר לו כי כמותהס און ארך לסס וכר': ומה שאנו מעיינים כר' די לנו מטרדת כספ כמס סלאו אריכס לשוב לו ולענין כלומר לספחלל כמחשבות המוכרות לנו: סבלי מרדת לבנו בהם ויגיעת מחשבותינו נגד מה שספחלות כוס כוא סוגד ומכיר לנ כלחד מן סכנות המור כלי טרדס לכו ונגד מה סכמהכס סממחשבות כמחשבות רכוס סרנכוסו כוא יודע כעטס הלקס ארר ויעתס כמחשבות: ככה שראוי להוציא מלך סמס סהדין סוס כוא דין סורפס הקדוסס: ואם לא אס לא יתן לנו מותרות וסס סכמקסס כמיון סממחשבות: וזה הצטרך אל זולתו אל זולת סכמסס דינו סממחשבות: ואל הרמיון ברלק הראשון כר' וס כדמיון סלמתי עד כנס כרלסנו מסיקו סיר כלומר ממש סכוא מיל סקוק כלל הלקס כלאמנו וס כלל כלדס סכוא חלל כחכמו יגדעס וכו': להכניס הופסד וסכר כר לספסד אמונתו ולבנע חכמתו ומעשיו: ודרך הסענה והרציה סענה סכא סס שטענון עול עני דעותי סכס סחוק ככס עד הנה וסלכס כוא מה סמניל לראוה לאמה לו סדעות סכוא סכניס עסס כלנו וממדס לו: על כה שיוורה עלו סיועה סמופע על כדבר סכוא מלמח לו: מן המופתים הסבחרים סמופסס ספאוס לנ סלרס ודעמו סמבעלת מסס ערס סוס לנ יסגו סדפס כלדס סממכסל ככסלס והמיון: אשר אין הקדמותם וכר' ולא תולדותיהם כר' סדך סחקריס סממחשבות לסקדיס סקדמות וסלכות מסס סולרס ולסעמיס ירון סכקדמות מלחיות ולך סלמחט סמולרס כי אס סיון סכיר און כנין ולסמסיס סקדמות מלחיות חולס און סכלל סככר סככרס סקולר מסס סמולרס סיסל דוגמל לרבר אס ענה לסקדמות סרלתין גדול סמטענון גדול מניו כככרת חלל מסס סמולרס סרלתין כוא גדול מניו למנס סלכר סלון סקדמות מלחיות סרלתין אינו גדול סמטענון אינו גדול מניו ממחלל סממחשבות מלס וסדגמל סכניס אס ענה סרלתין אככ אס סמטען וסמטען אככ אס לוי ונלס לסירל מן סולרס סרלתין אככ אס לוי אף מלס סקדמות סן מלחיות חולס און סמולרס סמכרות מסס ולס חלס סלון סקדמותי סממחשבות: ולא תולדותיהם כוא מנו לו: והכסרין חזקה בדרך המופת סכסיס חסס אודע כרבר סמופסס כלאס דרסיס סס סממחשבות מלמח על שמור כמנע מן סקדיס כלאס סממיון סלסיס דרך כדך אמת: בעת הרברים והמחלוקת און כדך לכאר ככס כעט סממחשבות כס ומולקיס וממכרות על חלדוסס סלא יעשו ככס חס נמלא ונדע כמחמס כניון ומענין סעעלס ככס נמלא ככסיס וקונין לךר סכוא סוסכמיקל כר' יון: וייהבר

לס"ק: אנשי הצחות מדברים דבריהם בלשון אה: עם כל כת סמברות וכר' כל אמת לפי מדרגתה וענינה ודך ימשך לכס בחלק סלנון וכקיאוסו בעיני כל אחד כמני אדם ומעשיו: אויל וכסיל כמה סלא סדע לרבר כהיות סעולס: ותועלתהס מעומה ולך דרך כהס לקטת סס אלל בני הלקס כי איס עיסי לכל נפס ורכיסי און מניסי מסס כלוס סלי' אכר היעשה כמו סקדוקו ולשון סעוה לכל כעס וסכל מניסיס לוינו: ואם לא נפתח פתח כר' סלא ניח לסי'ר סוס דרך ומקוס כריסה כמחלת הענין: ונשיברו וכר' אז יכף: וזה הרמיון בחלק הראשון אס עני החקים סכר לעיל ספ"ד מזה סעער ר"ל עד כוא דכר היר מלוק סה', ומכאן סמ"ב: אשר אין הקדמותם אמיתיות ולא תולדותיהם סחויבות ככר מודע כהנין כי כעני דרכי המופת נקנה. סה' כקדמות מלחיות וכו' כהיבו סמולרות ל"ל אס יס יסוד סמקדמוס סלון סכק כלאמתן וכסמכוינין אלו סקדמות וז כרו וסמולרס היוללס הכס מלחיות כר' ססן. ולמרו עני סלא נקרא מופת אס על סקדמותיו מנולרות כר' מ' מוסיס, ומופס סממחשבות וסממחשבות כוא או סל' סמקדמות כלתי מלחיות או סממיון איט ממשך מללו סקדמות בעיון סכוב, וזה סלמר סממחשבות יסיר גס סקדמותיו און מלחיות גס תולדותיהס און מלחיות: והזרה בו כמופס: בעת הרברים כר'.

סקולר מסס סמולרס סיסל דוגמל לרבר אס ענה לסקדמות סרלתין גדול סמטענון גדול מניו כככרת חלל מסס סמולרס סרלתין כוא גדול מניו למנס סלכר סלון סקדמות מלחיות סרלתין אינו גדול סמטענון אינו גדול מניו ממחלל סממחשבות מלס וסדגמל סכניס אס ענה סרלתין אככ אס סמטען וסמטען אככ אס לוי ונלס לסירל מן סולרס סרלתין אככ אס לוי אף מלס סקדמות סן מלחיות חולס און סמולרס סמכרות מסס ולס חלס סלון סקדמותי סממחשבות: ולא תולדותיהם כוא מנו לו: והכסרין חזקה בדרך המופת סכסיס חסס אודע כרבר סמופסס כלאס דרסיס סס סממחשבות מלמח על שמור כמנע מן סקדיס כלאס סממיון סלסיס דרך כדך אמת: בעת הרברים והמחלוקת און כדך לכאר ככס כעט סממחשבות כס ומולקיס וממכרות על חלדוסס סלא יעשו ככס חס נמלא ונדע כמחמס כניון ומענין סעעלס ככס נמלא ככסיס וקונין לךר סכוא סוסכמיקל כר' יון: וייהבר

שער יתור המעשה

מעוה יצרך כראיתו ומופתו ויתברר לך האמת ותראה לך הנכונה והמלם חכמתך מן הספק ומעשיך מן הערכוב, ואם תקצר דעתך מזה יהיה פתויו לך יותר הזק ונכרו עליך יותר מדומן ומשלו כך והקיפו אותך כנראך ובנפתרך יותר נחוץ מפני שהוא בא עמך מצד החכמה ומנהיג אותך בדרך המופת אשר הנח דעתך עליו. וכאשר יפתה שכלך ימה מעליך ויעור בו עליך מפני שאתה כוסך עליו כמה שמסתפק לך ובוטח בו כמה שלא תבין ענינו. וכאשר ינכר עליך וימשול כך בעזר השכל לו וסיעו אותו כמה שממעהו בו ומדמהו בעניו מן השקר בצורת המופת יעתיק אותך מן המדרגה ההיא שהייתה קרובה אל האמת ונסתרים בה פני השקר אל מה שאהרירה עד שיביאך אל מדרגה שגתתרים בה פני האמת והוא השקר הגמור וישרש אותך ויפילך מסדרנות הגמול בעולם הבא ותהיה חכמתך לרעה לך ושכלך סבה לאבדך כמו שאמר הכתוב (ישעיה ס) הוי חכמים בעיניהם ונגד פניהם נבונים ואמר (ימיס ח) הנה כדבר ה' מאכז וחכמת מה להם ואמר (פוטע ד) כי ישירים דרכי ה' ונ':

ונאמר כי החכמה כשמהנינים אותה על דרכה תהיה רפואה לכל מדוה וכשנוטים בה מנתיבתה תהיה מדוה כולל שאין לו רפואה ולא ארוכה ועל כן נמשלה התורה

מרפא לנפש

כס טעות וכללות והרגיל את עמך בדרכי המופת ויתברר לך: הראה כמו יראה כל אונן: וחמלם חכמתך כלומר סוכל להליל חכמתך מן הספק כוי: ואם תקצר דעתך מזה ר"ל לכל אם התמלל נכדך זה ולא תחן דעתך ולכן עליו לעמוד כנגד נהגתו ובקפנותו ודעתת חיו יכוסס מהויו לך יותר הזק כוי: וגברו עליך יותר מודרמן ככל עם סוף מוזמן לגבור עליך: וכאשר יפתה שכלך לנס לומר חכר ויטהל שכלך שאלמן לעמנו חיו יסם את שכלך מעליך שיעקר כסכל כעין כלהם להכריזו כדרך יסרם ויכיר יטנו מעליך שיהם מורץ לו לעשות כל חוטאת כוי עיני כסכל. לכן אגדו חז"ל כסם זקופים יותר ממוסם: ויפילך ממדרגת הגמול בעוה"ב אף שהיה חכם וטעמו ותעמוק נמלות ללו יכיס לן שום סכר בעולם ככא כמחשבתו לעמל סול כעש סוכו לן מעיקר סוף לשכ כסמס כמו שמתאר לפנינו והכיס כדולג ויחיתו לו ויכול כסם וסלפוקריסם כסכל דוד שאין כסם חקן לעוסי"ב אף כסיו חכמים גדולים: כבישי כי ישירים וגר צדיקים ילכו במ ופושעים יכשלו במ עיי סמוכס ויכסלו

טוב הלבנות

כל יסר"ו והלקי רלחיויו כסדורס: יותר חזק נחמלה כל אליך יותר כענת ספק וסח"ו יתחכן עליך לאמס דעמו: ויחד נרחץ נחמלה כדכ מקבל דעמו עליך: אשר הנח דעתך שחכא דעתך נהה בו כמדומה להה שאין זה מעני יסר"ו מלחר סככס עמך מלד ההכמה: יסיה מעליך טוב יסס ממלחתו עמך כי מעשה חיו לרין לך מלחר סככר פנה לך וסכלך אחר דעמו: ויעור בו עליך ר"ל כשכלך יעורר ענדך בצורת המופת שמלחה לך דכר שקר כאלו סוף מכוחר כמוס: ונסתרים בה פני השקר שאין סקנים הקבירים נרלים בו קר מלחה לאמס, והשקר סמון נקבדך: אל סוה שחריה אל עמך סהשקר נראה בו יסמ ומדרגה למדרגה עד שחלמך בעמך להדומס לו על השקר הגמור: וישרש אותך ישקר שרשך מלחר החיים: ויפילך ממדרגת הגמול שיסכידך סכר הגמול כעוסי"ב: לרעה לך כעוסי"ב: כבה לאבדך כעוסי"ב: הוי חכמים בעיניהם ר"ל חיו לסס להכמתס: כי היענה מנגד לפנים סההס וללופסי מונחס: כי ישירים דרכי ה' וצדיקים ילכו במ ופושעים יכשלו במ נחבול סההכמה סוף

פת להם

ויתברר לך האמת כדמות כלמוס: ותראה לך הנכונה כדרך ככונס כמעשים: ואם תקצר דעתך כוה סהכיס דעתך קלס מידעת דרכי כמוס: יותר הזק כולך חזק ואמר יסיו פתויו יותר הזק על כפיו סכסוס כלמור למכס ועל כסתנגדות על סלסס כעטות רלחות אמר והסתנגדותו עליך יותר מודמן סלחר סרגיל סכלך כעטות רלחות יסיו מודמנות ומנלוח לך כעטות וכרליות יותר ככל ומליות לן סמור בו אמר ס: ומכילו ככל מעליך ויכול עליך למכיס מנוסס ויקף אוקף כחללות סלום כעולם: כבטארך וססטרך כלומר כעולם וכמהכנס: יותר נחוץ סכסר מודור כיוסר: אשר תחור דעתך סענה סלסס סלסס דעמו וסוה סוכמס על כמוסיהס: וכאשר יפתה שכלך יסטה כס"ל כקבון: יסיה מעליך יסס חילך עמוס וסכר קת ממן לפי סליוו לרין עוד ככס להסועט ק לפי שסכלך כסכך לרע ועמוד כמקומו להסלחן ועמנו לו חס ומזמן ויעור בו עליך סכר יסיה נסור כסכלך עליך: ועור סו"ד כלר"י: סאחיה סוכך עליך להס סומך עמך על כסכל ככל מה סלוח סוכסן לך וכוסח בו וכוי וסוה ככר יסטה לרע: בעור השכל דסיעורו ארתו ככל לסונו עד מה סלחר כסס שמעטבו וסדמס חיות: כמה שסמעינו בו סטנס ארתו מדרך סנוסס ומדמס חיות מלחם לו דמוסות סקיסר ומסולו לרע: ונסתרים בה פני השקר כשכר סוס טעס ויכל כליות כוככר סמן ולא ככרה בו: וישרש אחר יקודר נסך כסרס ר"ל: ותהיה כחכמה לרעה לך כעוסי"ב וסכלך סכס לאבדך כדון כסס כעוסי"ב כמלחמס זיל כחלמיוו של כלעס כרעס: הוי חכמים בעיניהם כוי אחר כהכס הכס כעיוו כסכל כי סהכס כחמס חיוו מחוץ עמנו למס: תנה כדבר ה' וכר ומס גופה יכיר סלסס ורעיו כעמנו סלחר סלסס כוי ישירים וכו' סליו יסל סלסס סלסס עמנו על כוי סלסס סלסס כוי יסעס כי אם כעקס סעטות וסמן בו להסכר כל דרו פי עיקוס ילכו כנה נדכס י' ופושעים כס שיכסלו כס עו"ל אמרו כסם סלסס ככס וסלסס יסעס ויסקר סלסס סלסס על יסעס רק שי סהו רלסס כעטות ומחשכ לחר: כישכרתיס ארתה על דרכה על כדך סוקסס יסעס סכס כעטות סכסס יסעס על יסד רלסס י' ורשיות לכל כדוח לכל מלחי כסס: תרחה סדוח כעש סטנס סלסס סלסס מוזס כולל כל מלחי כססס כעש סכסס כלסס מוזן לכל חלח וסכמס כדונס כעטות ומחשכס מלל: שאין לו רפואה ולא ארוכה ככס מלס רשאל סוכס על סלססות סוכסס כחולו מן סלסס עד סוכס עמנו ודוכס מלח על מלח

שער יחוד המעשה

ואמר ההכם (משני כג) אך תסג נכוד עולם ואמר (סס יח) שמע בני מוסר אביך ואמר במי שמאשים אבותיו (סס ל) דור שהור בעיניו ומצואתו לא רוחץ דור אביו יקלל ואמר (סס) עין תלעג לאב. אך אם תראה לקבל על עצמך מתוספת הרשות כמצות מה שתוכל עליו אחר שתמלא חובותיך מן המצות לאהבת חסד אחר שיהיה מסכים בם שכלך ורוחך מתאותך יהיה טוב ואתה מקבל עליו שכר ואיך יוצא בו מדעת הראשונים כי כבר אמרו ועשו סני לתורה. ואמרו מפני מה הרבה ירושלים מפני שהעמידו דבריהם על דין תורה ולא עשו לפני משורת הדין, ואמרו אמר רב הונא כל העוסק בתורה בלבד דומה כמי שאין לו אלוה שנאמר (ד"ס כו פ) ימים רבים לישראל ללא אלהי אמת אלא בתורה ובנמילות חסדים. ואמר אחד מן החסידים מי שאין לו תוספת אין לו חובה ואין התוספת מתקבלת עד שתפרע החובה, וספר התירו לנו והייבו אותנו להתנהג בתוספת המצות כמו שאמר

מרפא לנפש

עולם אשר עמו אנוסף. עללים: עולם כס העולם ממורים שקבלו תמורה מכתי: שמע בני מוסר אביך סגור נודחי דרך כישר שמימר האל לבנו ולכן מסתך הספוקים וכן הספוק: דור שהור בעיניו סוּךְ אחר עינו ודעתו. וכמלת: ומצואתו לא רוחץ ססס בדעות כרעות המטוננות טלח רוחן ססס. ולכן: דור אביו יקלל וגוי שאינו רואה לשמוע עלת אביו העוכס אפון לך קללה וקלות יורח מוז ולכן מסתך ססס: אך אם תראה כו' רל לעשות דקוים וגו' וסלר מנסים ישיס אף עלון התורה סללס וכמלתי זכריו לעל כשטר המוד ע"ס: אך אם תראה כו' רל לעשות דקוים וגו' וסלר מנסים ישיס אף עלון התורה סללס ומקור חרסס ססס לפסס מצורת סרין נודחתי טוב ישר כו' וכלכל סללס סללס ידו חונקת סללסוים וסמורס סללסוים ססס כו' סו' סתקך כמו סמססס: ואמרו אמר רב הונא כל העוסק בתורה בלבד דומה כמי שאין לו אלוה סי' רש"י לפסין עליו מסיסויו ומעלילות ועל סירוסו כלר סיעוד לעול כקדמס ואח"ל וסמסרס אר סמסרסי עמו סמסרס למסרסי: ואמר אחד מן החסידים מי שאין לו תוספת כו' רל שאינו עושה כוונס וגודים מסרסר למסרסו עווע הירק כגוף האיסור כמסרס כמ"ס כסרס לכוין כמלתי כ' כל ספוק למען חלך כדך עוכס וסרסות דיקוס סמסור ר"ל אס חלך כדך עוכס ססו' לפסס מסרס סרין אז סוכל למסור ארסות דיקוס ססו' סרסר סרין סלף סמסו' ככיוס דבר אין אסס עווע עזוין עגוף כמסו' אכל אס אין אסס סולך כדך עוכס ידו לו סוכל למסור ארסות דיקוס כי אין דיק ככין וגו': ואין התוספת מסקבלת כו' כי יסכן שיש ססס כעין סמסרס כדך וסרסו יסעוד עוסי אסרס מ"כ סרסר סכוורי יעוין כסרס סכוורי כו' וכבר התירו לנו סלל נלמר סי' עש סל סוסף: והייבו אותנו להתנהג בתוספת המצות כו' וסלס סרענ'ן סלל כססגוס עוונות אף סלל מכו' כמורס סוכרס

טוב הלבנון

ונעלס מתך השגוס התקוע כקדמס אחר חסר ארל רסג נבול עולם אל סתקסס לסכג אסור הענין המקובל למתן יסר כרוב אספי עולם כי ודלי כרוב הזמן ורוב האספס סעמדו על הענין וקבלו חסות לל עלס מסס כל העולה על רוסך והנדמס לסלך: שמשאשים אבותיו רואה עמנו דיק בעיני יוסר מלכותיו: דור שהור בעיניו רואה עמנו בעיני ססור ונקי יוסר מדורות הקומין ומנקס מעשס להסדק יוסר מדורות הרלסוים: וסכורסרו לל רוחץ אספי הלכלוך והסנספס הידוע לגמולו מכלב לל רחץ עמנו מסס כלו' עוכר עוונת ידועת ליעוקות על צית רכס: דור אביו יקלל ר"ל אכוסיו כוים בעיני ענסת תורסס: בתוספת הרשור כ"מ תוספת ענסת (מכלב המנסה וסלך, כמכורל כ"מ סי' רס"א ס"כ כסגס"ב): ועשו סייב ר"ל אין זה הוספס מדעמנו וכמסרדק על הרלסוים מחסר ססס עמו על זה: מי שאין לו תוספת ר"ל מי שעיט מוסף על המצות אינו חייב כלס שאינו אלא שרוע ומה שמסרו סמסרס יסולס על סלל עמו לפסס משרס הידין לל נלמר אלא כדכרס סכין אדס לחכרו סו'ל ככלל נמילות חסדים מס"כ כדכרס סכין אדס למקוס שאין התוספת חוב מלכד מן סגורו ח"ל מסוס סייב ומסוס לל חסור: ואין התוספת מסקבלת ר"ל לל ככלד שאינו חוב אלא שאינו מסקבלל כלל לפי המקוס עד סימלל סללס כל חוספוס ססו' חייב מן המעוט: וכבר התירו לנו וחיבו אותנו ית תוספת ססו' ססו' ססו'

פת לחם

הסכרס כמס אססס מקוס לפסיו ע"י עולת כו' עוס פסבס הינו יודע ססכסד עקוד לכ' ע"י: גבול עולם המסלג כמובלל סמללס ככונס אספי דורך מהסכסס כו על פי סקבלס שקבלו וזה סמססס אסר כגלו רלכוס: כמי שמאשים אבותיו מליל אסמס על אכוסיו למען סכוסו סקך: דור שהור כו' דור אביו יקלל דור אשר אכיו יקלל כו' דור ססור בעיניו סכססגו לפי סרללס בעיניו עד סקבלס כו' מחוקק עמנו לססור אולס כלמס מלחלל לל רוכן ותועכס כו': בתוספת הרשור במצוה להסמיר עלך כדכר כרסות כדך הוספס על סללס: לאהבת חסד מוסכ על סתוספת ססס ססלסד ממקויו על עמנו כדך תוספס על סכיוו קרל חסד סמסמס מלל חסד כו' דכר כלמי ממקויו ועל זה אמרו איוסו חסרי סמססד עס קונו: וררוק סתאורסו לפי סלעמסס פסבס סמסמסל מהרמסס כיוו כזס איוס חלוק ארסר כמס סוסק סכודו וסכנס ע"ז וכדומס לוס לכן אסר סיענין ככמו אס סו' רחוק כזס ממלכות: יאייב יוצא כו' איך קבל כזס יולל מגכוס כמס שאסס מוסף על סגול סגולו כי סס כעלסס זרוו אפ"ן ע"ז נלמרס ועסו חסד וכו': כל העוסק בתורה כו' אלא בתורה ובנמילות חסדים נלרס לפסיו כוונת סמסכר ככיוור מללר זה לומר סלל סעוסק כעספס כגבול חסורס לכד אינו יולל ידי חוסקו אלא כייך להסכסד ולסוסף על חסיוו ככיל סמסוספס חסד ומלמר ככסוב ללל אלוה אסס ככונס שאינו נון לב לגור עמו על ילל להסכל כמלוס עמלס כזס כוונס כדוספס א"כ אינו מלל על סויו יפי מחולר כסלר ללוסל אסס סכיוורס סרניס לרסיס לרסוס אסס וסכוסס כמלל אסס סללחוס וסקוס סלן אמרו חוסמו לל כקדס אסס כמס ססו' ית' קוים כך דכרו לרסיס לרסיו קויםס וכן נלמר ככרס ית' כו' סו' קוים וכו' הרסיו חסס וקויםס וכן: מי שאין לו תוספת כו' ואין התוספת כו' כלומר לל: סתוספס סלל כ' כו' סקך לפי ככרין לו כמו חסורס עעמנו כי מי שאין לו תוספת אין לו חוסס וכו' אסרס ז"ל כל האוסר אין לו אלא חורס אספי סורס אין לו גס סמללתי ע"ז מלמסס ז"ל ועסו סיוו למורס כלומר

שער יחוד המעשה

וכאשר יתיאש היצר מפתותך בפנים האלה ישתדל לפתותך מצד אהבת השבח והשם טוב בעוה"ז ויאמר לך, שמח אני על עבודתך לאלהים עם במחונך המוב עליו והשבתך כל ענייך אליו ושפנית לבך מתועלת הברואים מבלעדי הבורא ואתה הוא הבורח באלהים באמת ובלב שלם ואין ראוי שתסתיר מבני אדם מה שאתה עליו מן החסידות, אבל הנכון לך כיון שמשלת בעצמך ונברת על תאוותך שתראה מעשיך לבני אדם ותגלה להם לכן ויהיה לך בזה בעולם הזה כבוד מהם וזכר טוב ושם טוב בתוכם כמו שאמר הכתוב (שם ט) ונתתי להם בכייתו ובחוסותי יד ושם טוב מבנים ומכנות ואמר (שמואל ב' ז) ועשיתי לך שם גדול כשם הגדולים אשר בארץ ועוד שילמדו ממעשיך ותהיה נשכר עליהם ע"כ אל תסתיר ממעשיך אלא מה שאי אפשר לנלותו ולהראותו לבני אדם ויהיה לך בזה כבוד ושם טוב בעוה"ז והנמול המוב לעוה"ב. השב עליו ומה יועילני שבח ב"א והשם המוב שיהיה לי בתוכם עם יריעתי בקצורי כמה שאני חייב לבורא יתעלה ומה הנאתי בכבודם והדרום ואין להם יכולת להועילני ולא לדחות הנזק מעלי והלא הם בזה כמו הצמח ובעלי חיים שאינם מדברים ואולי כשאתבונן לזה במעשי לא יתכן לי מהם הרצון המכוון אליו ויעלה ברעתם כי אני הנזק במעשי ולא אהיה ראוי אצלם אלא למאום ולננות ואז אהיה מפסיד מעשי בכונתי בהם בלתי האלהים ולא יעלה בידי מה שקייתי מבני אדם בעוה"ז

מרפא לנפש

וכאשר כי מצד אהבת השבח כי יתס אחרת מהלכך שישנו אוקר ויאלץ לך שם טוב נפשו' : והשבתך כל ענייך אליו לומר שטעמך כל יביך ונחונך על כ' לבדו : שתראה מעשיך לביא כלן כוח מהפס אותו שיראש מעשיו הטובים לביא כדי שישמחו ויזקק כלם וסכנוד ולעיל אמר אחר שכבר פרע חובות סוראל די כשי ממשכת יתרו כנגד מס שקבל עונם סוראל וישמל לפרע מונק ל"א דמינו שיטש שפטים לתועלת לנד שמינס ממנו עורח די כדי שישמחו ברא ויכנסו וכלן נתיאש מן כפטים כנוכרים ומ"מ יתסו שיטש עורח ככ"י דרך שיראו כ"א וישמחו על עונדו (שכל מ"ס) : ואין להם יכולת להועילני בו' כמו שכתב וכו"כ אין ציגלם לטועל ולסוק לרסם גלתי לרזן סוראל ויתכן קן אן

שוב הלבבות

וינו וכו' ר"ל מחאר שכל חי האדם וכל חל ימי עולם אינם מסתיקים על השבת ע"כ אי"ל חס יבטל רגע מעבודת ה' אימתי יוכל לפרע זה : השבת מה עמי אדם משכמים אוקר : ונתתי לך בביתו תג' שם טוב ואחר שפס"י מיעד לנדיקים גמול סוס ע"כ סוס מעלה ומדרגה גדולה : גשכר עליהם כוכיה ויחס חס הכרים, וזה הענין אינו כענין שפניו שפס הפסוי סוס שיטש מעשים צעמיי בני אדם להאחס לנדך, וכלן מסיס אותו שיטש לעבודת ה' אף בענין שיקפסו עליו בני אדם ג"כ : וארלי כשאתבונן לזה שפונה זו היא ג"כ נדך שפונה שהתם של היסילי והוא שפילה נדקתו כדי שילמדו ממנו בני אדם : למאום ולגנות וכו' וגם טוב לא ילמדו ממנו פוס דבר טוב כהשגם כי לא כוונתי לפס שמים : מפסיד מעשי שכר מצוותי מלחר שכונתי כסם לפנה בני אדם וילמדו ממני הארים וזה חס לא עלתה צדי : ובעלי

פת לרשעים

אדם בעולם כהו קן סוס לרשעים לעלמו וכיעו חס אשר יבוא לעלמם ואחר שכן מה ויסיקו לרשם פעולותיו הכללות לעשות נס די וסם בעולם הארצי וזו אמרו והשלי לעלמי כלומר ומהלי לרזן לעלמו מה חס טענותו כי חלי צדיק שגלס ומלסס וממילא כל ספעלות כס חלוטות ודלות ואחר שכן מוקרה חלי לרשעים מהס והולחי שיספיקו צרכיו לעצור חיל ולהשכח שם חס לרזן חלי לסודר כסס וזלף חלי מתגלל וזו אמרו וחס לא עכשו אימתי די מדק ימו מעשים כס כר : מצד אהבת השבח כר כסס חקוקה קודמת דבר כפשוטי סילי לרשם שמהים והולכתי יעסם מעשי ככוונת קבלת פועלת מבני אדם ושינוי נסם שישם עד כסס לכוונת עבודתם לכוונת ימי ועסם כל לומר שישפנו גלם מהיום והלכתי יעסם ככוונת עורח רק ציגלס מעשיו וכן יכסס ויעלל לו מה גס שגם מניח אדם שגם אין משכיר לו כעבודת סוס : אהבת השבח מעשה טוב כהשגם שיתמחו בו סור מרע וססם טוב על טעות טוב : עם כשרותך הטוב עליו גסם שפנית לך מעורר פרספקט לעבודת וינסח כו ימי שיספיק לך לרזן : והשבתך כל ענייך אליו פגם כמעט מהלכך עוסק כהרשכתו ועוסק מלאכתך בלרעו גם מזה חסם חלמון ומודר שידין לא שפנית מזהים סל לא כהשגתו ועורו : ושפנית לרזן כר מבלעדי ההורא אמר חסם חלמון שחלי סוס צדיק יבולס לויסלך עולמו

וי' : ואתה הוא כ' חסם סוס כהמולר כחולר נוסח כלמח וכו' ותי כוונן ולכן און לרזו וכו' : מה שאתה עליו מן החסידות מדרגתו וסמך סוס כהסידות שאתה מונח עליו : כיון שמשלת בעצמך ובברת ובר מלמם כעלמך וסכרתה עמך לכר ממוקס פועל רע ונברת על פתוקך ליתקדם וזכי כמחשבתך מותח מזה חסידות וזכי כמחשבתך כמותך לרזן כהנכונת ויזכר לכן חלמי כו ומצד וכו' : ותגלה להם לרזן שמשעם דברים מוחיטים על יוסר לנכך ולאומונו : כבוד וזכר טוב וישם טוב כבוד סוס חס שיכנסו כססו וזכר טוב וחס טוב שיטש מלך שפאלח על סור מרע וכו' יד ושם טוב מבנים וכו' חלי שפסם כעוב סוס מעלה לרשם וזכי שמתע טוב כמקרא סוס מוסכת למעס לומר שיקן סוס ימי לסיקסו יד וסם שיכס עוב לו יוסר פגסם ונענות מימ מלח סס לרזח מורע על כסס טוב : והתיהו גשכר עליהם שקבל שכר פיו שילמדו ממך פעולה טובה : שבה וכו' אדם על סור מרע וססם טוב על מעשם טוב : עם יריעורי בקצורי אחר שחש כעלמי וידע כלמחם שחש עלל ומקרא כעבודתו וי מעט ויעלנו שפנס : ככבודם והרורם כבוד וסודר וידע מדברי חויל ככבוד וסודר סוקס : ככז הצמח ובעלי חיים וכו' גלח ועס לטס סוס כדוגמת גלוחת מעשם לסלר חלך כלננון או לכסירי רחיות : ואולי כשאתבונן וכו' גס לו יונת שסכנת וסכנת סוס סם מועילתם לרזן וידע חלי צדיק ע"כ גלח מעשי כסם כי ין יעלה כדעמסלש חוקק וחמיני עוסק רק כשפילי כציעות ולא למותם עורח והרדכס חלי רחוי אללס עובד וס לנלוס קי' : למאום ולגנות למלחם שירש כמס סוס מוחסים כי ולגנות ויזכר כענותו עלל גמי נס סס סיקר שפנס וססם טוב כל' : מפסיד מעשי וכו' לא יעלה וכו' חסם מפסיד מעשי גמולל סוסים כי כסוסם

שער יחוד המעשה

לארסמו ואמר (קבלה ה) אין זכרון לראשונים, אם כן טרוד נפשי בו וכוונתי אליו פתיחות נראה ומעות מנוגה ממני, וכבר אמרו על אחד מן החסידים שאמר לחבירו הנשתיית אמר לו באיזה ענין אמר לו נשתוה בעיניך השבח והגנות א"ל לא א"ל א"כ עדיין לא הגעת, השתדל אולי תגיע אל המדרגה הזאת כי היא העליונה שבמדרגות החסידים ותכלית החמודות:

וכאשר יתיאש היצר ספתותך בפנים האלה ישתדל לחבל את מעשיך כמרוד לך כעולם הזה ובאנשיו ובאורך מאוייך ושכחת קצך. וכאשר יראה כי אתה רוצה לפנות את לך לעולמך הבא בתפלת חובה או רשות או בעת שאתה קורא בתורה או לומד שום חכמה מהכמות האמונה והמוסר מכלל אותך ומטריד לך בדברי העולם בסחורות ומקח וממכר וריוח והפסד, ויאמר לך אח"כ יש לך לקבל עת הפנאי הזה בשמחה ושעת הבטלה הזאת אשר לא תוכל עליה בעת אחרת מפני רבות העסקים עליך, וחשוב עתה עם שותפך וברר מה שיש לך ומה שעליך ומה שקבלת מחובותיך ומה שנשאר לך ומה שראוי לך להתעסק בו מסבות הטרפים ומה שאינו ראוי לך ומה שקדם ממעשיך ששכחת או שנתחרטת עליו, ואם יש לך דין עם אדם העכר על לך כל מענותיו ומענותיך, וכל מה שתוכל להתחכט לו בו בעת דינך עמו ותנצחנהו, וכן אם יהיה לך סמוך או צאן ובקר או אדמה לרוע או עבודת שרים או עם הארץ או חשבון עם השר או עם עם הארץ או אם יש

טרפא לנפש

וכבר אמרו בני הגשמיים כלומר כלם שוק לך: השבח והגנות כמו שלם מגנים אותך אין חסם שמה בוס כן יסוס כשישך אם מהנהן אותך לא יעלך כך שום שמהם ממעשים כחבט לגול בוס וכוונתם כחוס שום מה שאלך דוד אל לא שחתי וגו' שהוא מלך הכתובים ע"ש:

וכאשר בני ישראל לחבל את מעשיך בברוך לך כל מעשים נלךך שהדלך ותחבונ תמיד על פסו"ל ואלך יהיה כדמקור ותחוקך ושהשבח לחיךך אלך עוד שלף כעשה שחלה דולך להכסלך או ללמוד בוס חכמה מכינס נלךך מכל אדםים שיכול כמו שחסיים: ויאמר לך אח"כ אשר שחסיים נלךך כל זה כעשה הכסלך והלמוד אומר לך כן עשה י"ל לך עשיו וחסה נלך מכל מהלך שחסיים טוב כן לחבונ עשם כל עסקיך ועניט נוסך כי כונטם לחריים חסיים טרוד כמותם ולעשות נלךך

סוף דרום

טוב הלבנון

טרוד נפשי מה שחלרדי נפשי: הגשוריות חס חסה שיה כלל הפיסי: השבח והגנות חס משחמם לומר או מגינס לומר חס שיהם דומים כשייך: לא רבעת כלומר לא תלמח עדיין צמדה החסידות: לחבל להשחים: מאוייך חשקך: ושכחת קצך צמחמה טוסך: ויאמר לך אח"כ אשר שהסניד לך צמחמהם הסחורות ועניי העולם: עת הדפאי חדה בשמחה כל' זה העמ עשה לו ה' עילה ושחמה זה כי טוב תורה עם דרך ארץ ומימי יבא לך עטת הנקמה כוחם: וברר מה שיש לך ומה שעליך וכו' ועוד ענין אשר שלף בעמם צמחמה עמלך להסלל יבניד על מהשכך כל עמיני מחשבות דות הגונעם כעסקך וכל מה שקרע לומרך מעודך ומשכטעם שנגד טוסךך

נה כסם מיוחסים ללחם כהלאין ונני א"ס על העשרה דוחז שמת ואלךך כסם מיוחסים לנח א"ס חלדמה וע"ס דכריים כדונכ כחמוך אך ככל בני אדם על דור כמבול שסלכו אחרי הסלל ויכלנו ותחמו מן הטולם וזלמרו כוכ בני א"ס על דור שסלגה צמחה חוחלמם ערלו לעשות לנח סם: העמ רדחו בני ויסוף דרףך כיוס הכוח וכו' כאלך ימות ויחדו עמחונתיו וסם צמחמהם שפארם מחבב כחיו להפעלם כחייחלוחם ולהסנדל ולהשכב כגולמו וסוף מלשן עשה כן כחוח ענין חוקך ותוקף טרוד שפשי בו מה שחן מטרדי נפשי כמגון זה ומכונן להסני חוחו סוף מתיחות עהלם לטין וטעות מנוגה זומר פתיחות נכלה על הסרוד שחני מטרדי נפשי דכר על הכל כמו שפירר למעלה שלף אם ישניו חלדס כהני כני ועל סחוף שכוון אליו ודממה כשפירר חוחו חמר טעות מנוגה שחוף טוסה כדך כממות וצפון מיל: הגשוריות חסם נעמית אדם טוס: השבח והגנות חס ישחמוך חס יגנו חוקך: עדיין לא רבעת חס כונתה למעלה מהשכר שחמה מהסנדל להשיגם כהלאים חס חסיד כחוס שחכר חלדמ מן כחסידיים

חמר לחינוך ומחיו משמע א"ס כמותו: ותכלית החסידות תכלית כל הכעלות המודות וכן דניאל א"ס מודות: ובאורך מאוייך בו' ישלך עם שחכוק כחלוקך זמן ארוך ולא תרפס מהם גם דוקים וקיסם כמ"ס זלמר נללה חופים (ויחוקלך כג') וסוף: וספחה עם קלך: מכלכל אותך ומטרדי בו' נלגול חוף לטון ערוב כחוי ים וכל ים שפס כל האלך כלומר כחחלם מטרוד לך מחשבות חול משקךך כחחמם כידועה שחמה כם עד כחחמחבות חול טרדיים ותנריים לגמרי חס מחשבות כדקדוש וזה חומרך ומטרדי שערוד חוף לטון גרובין וכסחוף דכר על כמנלם חוף כניית ועל הסלל חוף כניים: בסחורות לטון חסורם חלמר על חסורם עם שחחיות כחסייות ומחויים ויכניס נלגול חור החסרם כסוף או חור לקחתה חם מכריחם חוף וזלף ונמך וממכר: את המפאי חדה ושעת כקבל עם הנפאל על פתם כלל ועל כיעול אכריו מכונעם ומלחמה חמר שעת ככנסלם: וברר מה שיש לך ומה שעליך כי יש לך כלומר כמות חוקך ועם שעליך כלומר בנין כמחולטם טלךך למענם חוקם ח"ל מה שעליך: ומה שנשאר לך מה ששאלו חריים היינים לך: ומה שראוי מסיבות חסירות חסרני בו ספות כחסיים סם סכנות מטרדיים מטרדיים על ידס כמו סחורה וחומות ויש חסם שפסם לו כחם סכות כמו סחורות כמותם וטרניס סכום לחומותם וכסחום סכרנים שחיו יכול להחוק ככולם וזוכרה לטעם קחם מהם כוף ארוך להשיגם כדפתה חיוו מסם חלוח לן להחוק חלוח מסם לטעם: ומה שקדם בו' לקר חסה לחבונ כעסקך כקדמיים חיוו מהם מועילך ומחמה כו ומחוק עליו פוד חלוח מסם סכרני על לך ומחמקעם עניו: שתוכל להרהרם בו' כמו כחחמחם להכחיל דכריים מנכל דיוו ולהשיג עניו חל' מטרדי על עניו כדרי עכריס שחמן ומוגה מנגו וכחוס ככמנת עדים חלחרי סכרד הדומה לוק יש כרנה כחחמחמות: או עם ק"ח

שער יחוד המעשה

וכשתרצה ללמוד שום חכמה התיחד לכרך ואל דיע כזה זולתי הכורא ואל תראה כך שם מדה טובה והראה העצלה והכבדות במעשה העבודה כדי שלא יצא לך בה שם ותפסיד שכרך ולא תצוה על המוכ ותזהיר מן הרע, ואל תודיע חכמתך ואל תלמדה לזולתך ואל יראה עליך סימן ידאת שמים ולא אות מאותות העבודה שלא יכבדך ב"א בעבורם ומהשלמת אופני זריחות (ס"א הזירות) שתתעל לכל כחות ב"א ותתגדג במנהיגיהם ותלך בדרכיהם ובנתיבותם בענין דברי האמת והשחוק, ואל תשמר כל כך מן המוכ והשבעה והתחבר עמהם במאכל ובמשתה ובחידות ובמותרים הרבירים ורוכ השחוק ולדבר בהם לזכור ננותם וכל אשר ירחיק ממך שם הפרישות כעוה"ז אצל אנשיו, ואם תשמע לו כזה ישלול ממך אמונתך ולא תרגיש, ואם תשיב עליו ותאמר לו כבר עזרת לאויבי האלחמך כזה והתחכמך לי להרום כחי ולמהר מפלתי ואין אברה מן האש הקטנה לו האש הגדולה ואני לא ברחתי מאהבת השם והכבוד אלא שלא להודיין לבני אדם ואתה מצוה אדתי להודיין להם בהנחת עבודת האלהים אך מה שראוי להסתירו ממעשי הוא כל מה שישלם ויגמר מבלי דעת בני אדם בו, אבל להתפלל בצבור ולצוות במוב ולזהויר מן הרע ולמוד החכמות ועשות חסד והרופה לזה אין מן הזריזות (ס"א הזירות) להניח אותו ולעזבו בעבור עילת החונף אך אני חייב לעשותו לש"ש ואם ישבחוני ב"א עליו או יכבדוני בעבור לא זיק בשכרי מאומה מפני שלא היתה כוונתי לו בעת המעשה, וכבר נאמר בשתעשה מעשה שיודעים מה בני אדם ותרצה לעמוד על בידור כוונתך בהן נפשך בו בשני פנים - אחד מהם שתדע מה אתה מקוה במעשה ההוא מן הנמול וממי אתה מקוה אותו אם מן האלהים הוא שלם ואם מזולתו איננו שלם. והשני שתדע מנפשך שאם היית מתיחד

מרפא לנפש

יפסד שום מעשה טובים אמת לאמת: ומשלמת אופני זריחות וזמור עוד סיגור אם מרפא לנפשו וזיו נפלימות: שתתע רע שפסיד רע ומכר כמו דיע דוד: שלא להודיין ריל להקטע ולחטות מלפני ל'ל': והשני שיהרע מנפשך שאם היית

פת לחם

ואל תראה כך בו' תפסד כחיו נלרמי: העצלה והכבדות כללו מהשנויך נשים ועלמס ובללו אנדרי כנדום: ולא הצוה בו' ולא תודיר בו' לנזמר לא תניח לבוס אדם לא כסור מרע ולא נעשה טוב: ואל יראה בו' ואלה הוידע נלרמי: ומשלמת אופני זריחותך בו' לנזמר גם דברי זכר מהאופנים המעלימים וזיוותך בהסתר מפעך דכיתו שתתע לכל כחות וזיו' לנזמר שתתערה וחסדי ריע אהוב לכל כחות וזיו' בענין דברי הגנות והחשק נבטיין שם דברי נבלס ודברי חשק: ובחידות שם אנשים מנדמים נקנולס דבדני שדות ומבלס: וכל אשר ירחיק בו' שעי' דברים אלו וכדומה לנס לא יתקנולו במעשך כלל ולא יודע להם לאמת מפרשותך: ישלול כסדר בו' עק סוף דברו לנכוד ברשתו ומן שנהגות כסודו ויאלך ברע הקל ומן הקל כנדד ומן המעש אל סאמונס עד שיטעך לנכוד ריל ולהיותו נה' אלך קו לקו ויבטע ושתתלה סכסוה סיס בעיניך לנזמר כן לא נגרפת מנפלתך: כבר עזרת לאויבי בו' לפי עשייתם כסו סוף מפתח ומתולג כנסתם אהוב כללו סוף יגר טוב ונח לעזור לרדם עד סוף סרע לכן יזמר אליו כרדם סוף סרע חני סוף לעזור לו נחת כי אם לעזור לאויבי סוף סרע וסרע אהם כמחול נלחם ס' להרוס כריי כה עבודתי ולהטי' מפתח שזוכל נלכד ס' כן נרפח סוף לפעול רע ח"ו כיל: שלא להודיין סוף להקטוע ס' בהנחה עבודת אלהים להטע ענידס סלחלס ולהתלחח להם נמותרי סדנר ומסחוק ונכרי דברים כיל: כל מה שישלם ויגמר בו' אם יתכן שיעשם סדנר נפלימות כססר כמו נגלו רלוי לסכסודו: להניח אורו ולעזבו סנהה סוף לנשם ועיכס סוף כהילעט וסכנסת מפיסל לזיו עניס: בעבור עילת החונף סכס

טוב הלבנות

תצוה על המרוב להוכיח לרבים: ומשלמת אופני וכו' כליו והענין אשר ישלם לך כול זריותך: שתתע שמתחבר לכל בני אדם כח כרע: בענין דברי האמת והשחוק כליו הכל יהיה שיה בעיניך ואל תדקדק עליהם. סן יחכדוך ויזולו עליך שם פרוס וחסיד וזהה מפסיד שכרך: כבר עזרת לאויבי כליו' אהה אשר נחת להסיב לי בענתך עד לורכי: וזהה חרדכה סוף הטוסף על שונאי ונחת במרמה לקחת חת כרכמי ולהביא עלי קללה: שלא להודיין לבני אדם סוף לחקו ולחקשם עמי במעשה כדי שיכבדו בני אדם: ואתה מצוה אדתי שמים נשים שאזדיין עמהם כמה שאעזוב עבודת אלהים: מבלי דעת בני אדם מכלתי שידע אדם: עולת החונף מהטע שמהם שיהיה מרפא עובד ה' כדי שיעבדו בני אדם: על ברוד כוונתך אם סוף לנס שמים כלכד כזולת מערובת חקות הסכר מני אדם: בען נפשך בו' חנסה נפסך במעשה סוף כשתעלה על לנך שני עמיס: מה אתה מקוה וכו' מה סכר מחמץ על המעשה סוף: שתדע מנפשך מהטע כנספסך: היית מתיידיד שאלס היית יחיד ומין משקף

מהו החיוב: ולעמוד על ברוד וכו' אהם רונס לדעת אם כוונתך כדורס נפלימות כדנר זכ' או לא: בהן נפשך בו' סחון עמך במעש סוס כסו מני עמיס: שתדע מה אתה מקוה בו' כפניס נפמסן אהם מהטען סונה ומס אהה מקוס כ': אם מן האלהים הוא שלם ודעיס שאמרו אל סכ כרי סייס לקבל אדם אמתס כוונתו ס' מני מנול סרמיס לו ס' דסיס שפסיד מוס נרדס מוס וכן כסונס נלחוס נעטס ס' סייס זוכנ: אם היית מתייחד אהם סיס נפמסן סכס:

שער יתוד המעשה

ההיית עושה המעשה ההוא על הענין ההוא ואם יתברר לך זה מעשך שלם לאלהים הרבה מצנו ואם יהיה פחות מזה הניחיהו עד שחרכך לבך לשמים או יגנף היצר . ואם לא ימצא היצר דרך לפתותך מהפנים האלה יתחכם לך במה שהוא יותר דק מזה והוא דרך הנמול והעונש בעוה"ז ובעוה"ב ויאמר לך הנה אתה מחסידי הבורא ומסגולתו וכמוך הוא ראוי לנמול העולם הזה והבא צריך שתשתדל כפי יכלתך אולי תגיע לזה במעשיך ובהמשכך אחרי עבודת האלהים בלב טוב ובשמחה רבה כמו שאמר דוד (תהלים לו) אור ורוע לצדיק ולישרי לב שמחה . ואם תשמע אליו ותסמוך על דבריו יפילך בסין סמיני השתוף הנסתר והוא ששמת נעבדך לנפשך סמה שאתה משתדל במה שתמשך בו הנאת עצמך ושמתך ותדחה בו מעליה הראנות והיגונות ולולא תקותך לזה היית כופר במוכות האלהים המתמידות עליך ולא היית מחייב את עצמך עבודה עליהם עם שאינך רואה שהעבודת *תאות לו לגדולתו ועוצם יכלתו ואותות חכמתו וכוה אמרו רז"ל אל תהיו כעבדים המשמשין את הרב על מנת לקבל פרס אלא הו כעבדים המשמשין את הרב שלא על מנת לקבל פרס :

וכאשר יתייאש ממך מן הפנים האלה אשר זכרנו ישליכך בים הספיקות מעניני

מרפא לנפש

מחיהר ל"ל נחידות כפי עמך : ההיית עושה המעשה וכי האם כיות עושה הדבר סוס ג"כ : הרבה מצנו לוי תוכל להניח עוד כמעט הכול אפילו כפי כחם כ"א ולא זיק ולא וס לאו עבדון חין לך עס ל"כ מוטב שיטע אהיה ולא יעס דבר מוזק הבעונות נעות : אולי תגיע לזה במעשך ובהמשכך אחרי עבודת כו"ר ל"ל ובהמשכך עמך אחרי עבודת הסי' לוי טעם לנמול כו"ר וכוסיכ א"כ יספ לך שיתוף כנסת : והוא ששמת נעבדך ל"ל עבודתך : לנפשך לעמך נשגל עלמו שסיס לו עוסקו או עו"כ"ל וס לאו לא כ"ס עובד עונות סס"י נלב מוט : ושמתה עלה טעמיה אלה אוסס שיש נס סמה : ר"י : "האות ל"י יאות לומר ראו ונכון :

וכאשר כו מעניני ההכרח והצדק כמו שמתאר לעיל נעשר ע"ס פ"ח עשר דברים האלה נראה לנו כסס סומיסו וס אס וס

טוב הלבנות

מספק עליך זולת הטורח : הרבה מצנו עשה עוד מכתו חלו המעשים : הניחיהו חל העשהו יותר : שידרך לבך לשמים שיהל לכן ד' לכוונת שמים מבלי מעבדות שמה נבי חסד : אז יגנף היצר כשפודישו שח"ק נר"ך לחות לחמש הנוקף חרה המכנה בשמי הדברים הכמכרים : וכמוך הוא ראוי לגמול העו"ז והבא ל"ל חסד כמות ראו מעשיו למי העולמות , דומה למלמד חו"ל ד"ק וסכו לו ד"ק נמור : וצריך שתשתדל כפי יכלתך בעבודה ס' : אולי תגיע לזה במעשיך ובהמשכך וכו"ר ל"ל תגיע מהמת מעשך המרובים חל העו"ז וחו סתיה עובד ח' שמתחה וכלב טוב : בלב טוב ובשמחה ראו לך להשיק טובה לעמך על כל הטוב אשר צמת לך ולשמוח במעשיך אשר פעלת בחסן כסך ותוסף אומך ותקידה רבה נעבודתך כדדי שמהה לשתי שולמות : אור ורוע וח' ל"ל כ"י חן זה מלד האשר שיהיה עובד ח' כעלנון רוח וכלב שכר כדכתיב ולישרי לב שמחה ולא יעש לך זה רק חס חזקה להנלח עו"ה"י : והשרוף הנסתר שמתקף עס שמים ודבר חרה נסמך : ששמת נעבדך לנפשך שפעית חס ששך עבדך לך שחלה עובד חס ששך להשיע חותה מצי מעשך : שאתה משתדל וכו"ר עבודתך לה' היא ג"כ כדדי שחייב שמהה לנשך כעו"ה"י והדי חלה עובד החומר שכן שיתוף עס הבורא : עם שאינך רואה וכו"ר נלדיוף שח"ק יודע שכל צבודתך חס מעשיה כחכמים האפשר הכל יחלה לו יתנך לכדו חלואי שספקת לך : תאות לו יחמה

פת לחם

על הענין ההוא חס כיות טובה כשלמות ככל פרטיו כמו עסה : הרבה מצנו טרסה להרכות ממנו מסיס וכלאס : הניהירו טנה חס המעכה עד שפגיס בלכן ון ומכוון למסיס : דרך הנמול והעונש כילון המכנס שככורל ית' מתכנס כעולמו עם בני חרס נגמול ועונס : ומסגולתו מחבי ככולה : במעשיך נעועל וכמתכך אחר וכו' נמתכה לכן : בלב טוב ובשמחה רבה טס ל"ל ססכונ כמתה לעובד לכב : אור ורוע לצדיק ולישרי לב שמחה וכו' שפרשו המפרשים שסכונס כסכוס וס שכאור סוח כגמול סכוס כסוס ראו להסוף לצדיקס כמ"ס כמדרכ כסכוס ויבי אור סוח ורוע לדיק לעו"כ"ל כמי שזועה ככוס כדדי להוסיף חל הנחלתו וליכדי לו סמה כו"ר שולח נוף המלוס נס המתחה שסוס לכס כעלולתה סוח דרוע לכס וק"ל לעובדים כמתה ישרי לב וסס מוט כמדרכ ככע פאריס לצדיקס וכמתנה כככולס סוח ישריס וסס סכוכדיס כמתה שיהי סעלס כעלויס : סמיני השרוף כו' ולספך ככונס טס ססיס ודבר חרה וק"ל סתוף ככסר ססוח ככר ככונס סכ : ששמת נעבדך לנפשך שמה עובד חל עמך אחר שמתה כונק להסיך לך וכו' חס סוח סכוכד וסעבד : ואם תשמע אליו תשמע לעטונתו ותכמוך על דבריו ככועל : סמה שאתה משתדל כו' לומר הדבר סוס מלס ומוכה ספך ענה שחלה סכול וכו' : ככוס שתמשך בו הנאת עצמך ושמתך כחלס עמך כחוקת הנמול שמתקף ככלות מן כעונס : והדחה כו' הדלגות וסגונות ג"כ נד"י חלוקות כ"ל : ודולא תקיות כלו' גליס ידעך שולל תקיות לכר כיות מנע מחיות ורועס חל עמך נלחי מתייב כוס וכו' חלה כוס כעונת סלנסיס : עם שיעיך רואה כו' לומר מטרף עם זה גליס ג"כ דמתך כוס שחין חלה יודע רוממוס ית' וישרות נכסו לו לגדולתו חו"ר : לגדולתו ועוצם יכלתו ואחרות הכמתה כלל ככאן ית' חלרית ית' אגדול סכוכד וסנרס על כגדול חרס לגדולתו ועל סכוכד חרס ומוט יכלתו ועל סכוכד חרס יחיות חכמתו סכסכונס חלס נמתחה ית' סוח מתחלה מחר יחיה מנוי ית' שכן חרס וס ככלמה כמך ית' ויראו כל כ"ס חל המעס שחלה מסיס : בים הספיקות ודנה עליך סקוס כמו סיס כענין סככרת וסדק סס

שער יחוד המעשה

ההכרח והצדק וכאשר יראה אותך מתעלם במעשה העבודה ונומה אל דרך העבירות ישתדל לברר אצלך ענין ההכרח במענות חזקות מן הכתוב ופן הקבלה כדי להרחיב האמתלאות עליך ויאמר לך אלו היה רוצה הבורא שתעברתו היה מכריחך בזה ומזרו אותך עליו ולא היה אלא מה שהוא נזר וכי תוכל לעמוד כנגד נזרותו ולנצח דיניו אין לך לעשות אלא מה שנגזר לך לעשותו כי ממשלת כל הדברים ביד הבורא יתעלה כמ"ש (יחסי מד) אנכי ה' עושה כל. ואם יראה אותך מתעסק במעשה מעניני העוה"ז ועסקיו יאמר לך הוזהר מן העצלה והרפיון ואל תסמוך על זולתך כי המוב והרע ביכולתך והמעשה וההנחה בכחך השתדל בכחך ושרח בכל יכולתך תניע אל מה שתתאוה מתענני העוה"ז והוזהר מסבת הפנעים הרעים בכל כחך תמלט מהם כמו שאמר החכם (משלי כג) צנים פחים בדרך עקש שומר נפשו ירחק מהם ואמר (ססי"א) אולת אדם תסקף דרכונו ואמר (מלאכי ב) מירכם היתה זאת. והוא מהפך המענות פעם כהכרח ובגורה ופעם בצדק ובבחירה כפי מה שיאות לו לפתותך ולרפות ידך. ואם תיקף ותתן אל לבך מה שאמרו ה"ל הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים השתדל בעניני התורה השתדלות מי שנתברר לו כי במעשיו יהיה לו נמול ועונש כמ"ש (איוב נד) כי פעל אדם ישלם לו וכאורה איש ימציאנו. ותתגנה בעניני העולם מנהג מי שנתברר לו כי קשר כל תנועותיו והתהפכות עניניו בנרות הבורא יתעלה והוא בומה עליו בכלם:

וכאשר יתייאש היצר בפתותך מהפנים האלה אשר זכרנו משתדל בזה מצד הנאות והגאון ומעומ העונה ויאמר כבר הנעת אל המעלות הגדולות שהניעו אליהן

מראש למש

דמינו שפעמים נראה מתעלם בכל מעשיו אי"ז אין לו עקר ומנוח ונראה לביטח שכשי מרוז נאדם לעשותו ויש לו עקר ועונש על מעשיו כסודים וכרעים והכל דרך מלאו ית' וע"פ בלוקר ובשנין כך מלא סילג מקום לפחות אם חלדם ולבסוף טענות עד שמתחילו * [ההכרח ומה שנתנים כבר לדיק ועונש להם הוא שלא יצדק או שפכתיכם משפטם והסגר וצום הוא נצק. ר"ג]: ואם תיקף ותתן אל לבך בו י"ל שפעמים תמח דמינו בעניני העולם: הכל בידי שמים

שוב הלבנון

איהם ומחוייבת לו ית' כפי המבואר בספ"ד משער הנסמון: בים הספיקות בשמק הסמיקות: בעניני הדבריה הצדק אם כל עניני הלדס נמשכים בהכרח אחר גיחה ה' בלבד או הם תולים לפי דקוה בני אדם ומעשיהם כמ' בלוקר בשער הנסמון: אלא כה שדואה גורר ואם היה רוצה שמהיה אית דיק כבר היה מכרח אופן על זה: והדגירה ענינה טעמיה: והוא מוכרח הוצענות כשהחלה לפעם אחר עבודה ה' יסביר לך טעמה האכרה ולומר שאיך תריך השתדלות על המשמה מחלח שהכל מוכרחו ושתקיע בשמק כהוא עמקן יסביר לך טעמה הצדק ולומר שהכל תניו במשמה צ"ח ובחירותם: שיאות לו שגלה לו: והתנגד עליו בעניני העולם כבר האריך בזה בפ"ה משער עבודה האלוהים ומה הכריע שיעקב האמונה הוא להאמין שהדבר העונג ליראת שמים הכחירה ביד האדם והעונג לעמי העולם הכל נקשר בצדקת הבורא. וכשמן שאלמו בצדקת הכל צפי וברשות מהנה וכו' חלה עלקך שכלם להשיג עומק הסוד היה ובלעד עיני: מצד הנאות והגאון

אם חלדם מוכרח נמשכו בני אדם בהכרח ולפי דעתם סוף אין אדם מדיק בלוקר כי אין הצדק מיוחס לו או שהוא פועל מעשיו ובכרחו ונעמו ואז מיוחס לו: והיה מכריחך בזה ומזרו כו' על איזה מעשה עבדוה שגלה רוצה להענין מעמו כהחלום אומר לך שאלו היה סגולה רוצה ששעשה דבר זה היה מכריחך לעשותו ועל איזה עבדוה שגלה שופט בעללם והפיון אומר שגלה מזה: היות עליו ולא בודאי לא כהיה יכול למוע עמך או לפעול בעולם כי בודאי לא היה כלאופן אחר ממה שפאו גור: וכי תוכל לעמוד כנגד גידורויו ולנצח דיניו פרע כי תלוקתו עני דברים ענין אדם למקום וישנון אדם להכירנו על מירוח ענין אדם למקום אחר לעמוד כנגד גידורויו ולומר כי הוא אחר וגור ויהי סודו כהוא לכן סוכרחה לעשותו ועל ענינות ענין אדם להכירנו ולנצח דיניו כהוא דן את האדם כהוא שיהיה מצד דברו כהוא על דרך ויהיה מוכרח להלך לו: מן העצלה והרפיון עולם בלג וישנון בלכיים: כי השבו והרע ביכולתך יש ביכולתך להשיג לך ולהלל עמך מן הרע: והמעשה וההנחה בכחך יש נתןך אל לפעוה שדבר או להטח שפוטמו: בהכרח ובגירה שפוט מוכרח ככללות מעשיו וכל פדיו פפולתויו כלום בצדקת סגולה והסך ככלל וכשמה היה הם סוף וכחיותו שיש בו נח סוף בכללותו ובכחותיו ככל פדיוטויו: לפתותך ולרפות ידך לשחוקך כשולט רע ולפנות ידך נמשות טוב: והשתדלות מי שנתברר לו כלומר שהשתדלותו כמיוחסת למי שנתברר לו ומי: כי פועל אדם יסביר לו הוא נמול הסוד על פועל טוב ועל

תקצול

שער יחוד המעשה

החסידים והצדיקים באמונת לבבך ובמעשיך השלמים בעבודת האלהים ואתה יחיד ברורך ואחד באנשי זכנך וראוי לך להראות יתרוןך עליהם במאום אותם ובהפחיתם ותזכור רעותיהם ותפרסם רוע לבבם ותכלימם ותוכיחם על זה עד שיכלמו וישוכו אל האלהים ויתחרטו על מה שקדם להם ותתנהג כזה מנהג הנביאים כמו שכתוב (יחזקאל מג) אתה בן אדם הנד את בית ישראל את הבית ויכלמו מעונותיהם. ואם תשיב עליו בזה ותאמר לו איך אמאם ואכלים מי שאיני יודע עיני לכבו ומצפוני לאלהים ואם הוא כנראה ממנו נמאם אפשר שאין מצפוני כנראהו. ואם הנביאים הכלימו והוכיחו בני דורם עשו כרשות הבורא שהיה משקיף על לבבם ורוע מצפונם אבל אין ככה חכמתי ודעתי לדעת מה שיש בלבבות ומצפונים ושמא מצפן הנמאם כעיני מוב מלוי הרבה ואיני יודע בו ואולי מצפוני מוב משלי אצל הבורא. ואם הוא כנראהו רע אפשר שגם לו זה סכלותו במה שהוא חייב לבורא ויש לו מענה יותר ממני מפני יתרון חכמתי על חכמתו עליו כי הבורא איננו תובע האדם אלא כפי חכמתו ואני יותר ראוי שאהיה נמאם ממנו מפני יתרון קצורי במה שאני חייב בו מעבודת הבורא עם דעתי אותו על קצורו עם סכלותו בו והוא סמרה את האלהים בסכלות ובשגגה ואני סמרה אותו בדעת ובדון, ואפשר שרעתו נראה ונגלה ומובתו צפונה נסתרת ואני בהפך זה והוא ראוי לרחמי האל וכפרתו יותר ממני חכות אחת ממנו שוקלת וזכות רבות משלי מפני שאין משקיף עליה זולתי הבורא ואין משבחים אותו עליה ולא יכובד בעבודה ואני בהפך זה מפני שהנראה שלי הוא טוב מהנראה שלו, וכן כשער העבירות כי העבירה האחת ממני שוקלת עבירות רבות משלו מפני שעבירתי מכוסה וצפונה ועבירתי נראית ומפורסמת ובגנות כל אדם

מרפא לנפש

כן כמדרכי וכן לגמול הדבר או לא לכל כולל שמים כחריש יחד לנחש סמשים כפומים חמישים שגמר כל דברים נדון ימי כמו מהבאר לשל כשטר כנחשוך כפי' מלך רעיוני וזש סמלא מרנוע לנשך מלא יכיו סופתים זה אם זה: ומעשה העגות ואם לא יוכל לפחות מלך נגאום וילאם שישתך לך מיעוט ענוס. פיל: ותחזור רעותיהם בו ותוכיחם כי עיין מ'ש כסוף שער ע'ש שלל יכוס סוכר א'ז'': מי שאיננו יודע ענינו לבבו ר'ל עם לבנו ומלאונו שחל ונחשונו למוכס וכחמנו לנל' כפי: ויש לו מענה יותר ממני ר'ל ש'ש לעים הירוך וטעננ' שלל יכיו נעמיס כ'כ על פונס מפני ש'סס ע'פ'ס כ'כנע כפי חכמתם כחריש ותיח' הדון כ'מ'ל מ'ל' שנגת סלמוד פולס דיון: מפני יתרון חכמתי על חכמתו עליו ר'ל שאני חכמתי פני יוסר מהחמתו עליו: מפני יתרון קצורי שקצורי מה שאני מקלר בעבודתו ימי סוף ויפך גדול ורע: על קצורו מס סוף מקלר מפני שאני מקלר וממל' את כבודך דעתו וכמרי ופזא ממל' כ'תנ' וכסלום: וכן בשער העבירות ר'ל מלרי וכמסנ'גי

פת לחם

מסיתך לאחוז במדת הגלוה: ואחד באנשי זכנך כל צי חלם אשר צומק חריס כדלום לך וכוסם לא יכרלו אלא לשמשך ואתה מדיח את כלם כחמשך המוסי: במאום ואתם למאס כל ההנחלם כי הגל צמי חלם כזב צמי חיים זולתי ואני וחספי עד: ובהרחיבתם לפחות מעלתם ולפסוק סוכה: ענינו את לבבו הענין שנהיה עם לבנו: סכלותך מיעוט ידיעתו: ויש לו מענה יותר ימי לו חסונה והלל' יוסר מעליו ממני: מפני יתרון חכמתי על חכמתי עליו כל' על הרע הנראה ממנו בגלוה ימי לו סענה מחמת מעוט חכמתו: יתרון קצורי שאני מקלר יוסר בעבודת ה' לפי ערך חכמתי: על דעתו אותו לפי ערך ידיעתו שאני יודע את חל'': על קצורו עם סכלותו ענין חלוו בערך סכלותו: יוכובד בעבודה עליו שפיץ לו כבוד כשפיל: ובגנות בני אדם מה שצמי חלם

יתדל ע'קם למעט ענומן: יחיד ברורך ואחד באנשי זכנך יחיד כלחונק לדעתה ואחד בעשתי: סמאום אותם ובהרחיבם מלאום אותם על מיעוט אמוניה עד אמונתך ולבהפחיתם על רוע מעשיהם וטעמם בלב ואחר זה אמר ומזכור רעוטיהם בו חסור ומסרס סתק ונס גזס מ'ר צי חלוקים כ'נל חסור רעוטיהם כלומי מעשיהם כ'רעיס ועל מיעוט אמונתם אמר ומסרסם רוע לבבם ולפי שרוע מעשיהם נגלים על רוע סלכב לכן כקייס כ'נל כ'מסנ'ס לנל: והכריחם ותוכיחם בו' מלומס כ'נל כ'מלור לסס כ'תו וסלמלו מ'דרכי'ס כ'רעיס וחל'כ סחוכה ע'מסס כ'מרוס לכ'ר כל' כ'נל ג'זס מעשיהם ויח' וט'סיהם ע'מל כ'מסנ'ס סוף ל'נן ויח'ס ויכ'ר ד'רעיס: איך אמאם ואכלים למאס בלב וזלמ'ס כ'דנ'ר: שאיני יודע את עניני לבבו נרפי': עניני לבבו ומצפוני עמי לבנו כ'נל כ'נל'ס ד'ר' נ'ר לו לסד'ך מהסנ'סויו ומל'סני ויח' כ'רעיס: אין כ'ב'ח חכמתי ודעתי אמר כ'כ'ת חכמתי על הדעס כלומי ודעתי ע'ל כ'פ'רעיס וי'ח' חסאם לדע'ת מה ש'ס כ'נכ'נ'ת כ'נלל ומל'סויו נ'רע': מצפוני החכמים הרבה טוב אפי' חלמי מל'סן כל כ'רעיס כ'מל'ס חלמי סוף ע'ר'ס מ'נל'ויו: איך שג'רם לו סכלותו בו' ספוא סכל חלמי וזעל ל'כ'נל ד'כ'ר' עמי ח'ס'ב ס'מנ'ס: ויש לו מענה בו' ימי כ'מל'נן עליו אמל'לו יוסר מפני: יתרון קצורי יתרון גדול עליו שאני מהגל בעבודת ח'ף שאני מ'כ'ר ויודע ח'ס'ב ויח'ס על סכלותו כ'רוממות כ'נ'ר'ה אמר כ'כ'נ'ל'ת וזל ס'כ'ר ידיעת ס'מנ'ס'ס כ'נ'ס'ס אמר מל' יתרון קצורי כ'נל: בסכלות ובשגגה על סכלותו כ'רוממות כ'נ'ר'ה אמר כ'כ'נ'ל'ת וזל ס'כ'ר ידיעת ס'מנ'ס'ס כ'נ'ס'ס אמר כ'כ'נ'ל'ת ועל ס'כ'ר מעשיהם אמר ואני ממל'ר בו' כ'דעת וכדון: ואפשר שרעתו נראה כ'ר וילאם למל'ח'ת ס'פ'ן וענ'ס לאומ'ר ודעס וטעננ' כ'מ'נ'ס ונמ'ס'ת: לרחמי האל וכפרתו נחמ'ס עליו כ'נ'ס'ל ס'נ'ס'ו סל'ס'נ'ס ונ'כ'ר רעמו כ'נ'ל'ויו: ואין משבחים בו' ויא יוכובד בו' אין בני חלם כ'ממתי בו' ואמ'ר כ'פ'נ'ה כ'נ'ר'ר וס'כ'נ'ד סוף חלוקת כ'נ'ד כ'נ'ס'ל מפני ק'ס'ס וס'ד'ר: ואני בהפך זה. שני חלם מ'נ'ס'ת ומכ'נ'ד'ס ח'ס'ב: וכן בשער עבירות כ'ע'י'ן נ'ר'כ'י'ן כלומ'ר כ'פ'ל'ו כ'ח'ל'ס ל'נ'ס'ן ש'י'ע'ר ע'ס'ר'ו'ט ס'מ'ס זה כ'נ'ג' זה:

שער יחוד המעשה

אותו עליה מנכין לו מעונשו ויחסר שכר מעשי בעולם הזה מפני פרסומם וישאר לו שכר מעשיו בעוה"ב ויחסר עונשו על העבירה בעולם הזה מפני שמננין אותו בני אדם עליהם וישאר עלי עונש עבירותי' לעולם הבא. ועוד כשאמר יד לבי לפקוד מומי בני אדם לעיין במדותם הרעות יסעני זה מעיין בחסרוני ומעמד על מומי. עצמי שהוא יותר צריך לי ואני חייב בו יותר כמו החולה אשר יטרידהו מדוהו מפקוד מדוה בני אדם ורפואת עצמו מרפואת זולתו, אז ישכר היצר וינגף לפניך:

ואם לא יניעך חציו כמה שזכרנו יארוך אותך בעתות הצלחתך וכצד לך וכאשר יהיו עניניך הולכים כרצונך יאמר לך זה פרי השתדלותך ותחבולתך והכמתך על פן השתדל בעניני עולמך ומרה בהם יתמיד לך הענין הזה ותעלה למעלה ממנו וקבל הימים האלה בשמחה והתנעם בהם כי עוד מעט מוער ויקרא בשמך ותענה אל מחשבי הקבר מקום שאין חכמה ולא תנועה ולא הנאה ולא צער, וישיים ראיתו על זה מה שאמר החכם (קהל'ט פ) כל אשר תמצא ירך לעשות בכחך עשה כי אין מעשה וחשבון ודעת וחכמה בשאלו אשר אתה הולך שמה. וכצד לך יעביר על לבך טובת הרשעים והצלחת הכופרים כמ"ש (איוב יב) ישליו אוהלים לשוודדים ובמהות למריוזי אל ויאמר לך לא נבנם עליך ההפסד הזה אלא מפני שדבקת בעבודת האלהים ובמצותיו ואין ביבולתך לעמוד בזה מפני

מרפא לנפש

על סעודה: ועוד כשאמר יד לבי כמו שאמרנו ח"ל תקפושו וקפו, קפוט עמך ורח"כ קפוט תמיה: ואם כו' בעתות הצלחתך וכצד לך כל' או נלך: ויקרא בשמך ותענה לזון עיניו כמו אם תענה את כנוניו כלומר תהיה מעונה במחשבי הקבר. וזה לישבו ויקרא בשמך לזל להיות מומין אל מתחבין הקבר ורח"כ תענה ותאמר כני על כנתי. למיה: כל אשר תמצא וגו' וכתב רמב"ם בס' שע"ק ספי' הכותבי ח"ל כל אשר תמצא ירך לעשות לזון קונן עוה"ב שאתה כותב ל' בעורך תחיים עוה"ב עמך: כי אין מעשה הם מ"ע נקראים משם: והחשבון על מותם לית לעמם הם תפוסו לתקן הסעודות: ודעת על ידיעת הסודים פלגם ל' לתקן שם מה שלא למד: בשאלו אשר אתה

טוב הלבנות

מזיזן אותו בעבור חסרוני דברי ה' ויחסר שכר מעשי בעד"ו ולא עוד אלא שזלי אוכל משכר מעשי בעד"ו שמה שמכדין אותו בעד"ו בעבור מעשי הוא כיוון על שכרי הראוי לי בעד"ו: וישאר לו שכר מעשיו בעד"ב הוא משמכר עוד שפולה שכרו משלם בעולם הבא ויפה עשה אחת של קורת רוח בעד"ו: תכל היו עולם הזה: עונש עבירותיו שנתכר עונם שלם בעד"ב: הוא יותר מן רעה הרבה מן העונם המושג בעד"ו: ומעמדה מלהבין חסרוני עמלי: אשר יטרידהו כל' שמי שהוא עמלו חולה ראוי שיטכר בחולשת עמלו ולא יסיקוד וימנה חולשתו תחריס יתמיד לך הענין שתאר תמיד על לזון ההלכה הרי"א ועוד תעלה אל הללחה יותר: הדימים הראלה בעד הלחחך קיימת: והתנעם בהם לזה בהם נעשות לעשך: ויקרא בשמך היות יקרא לזיך: והענה והחה תענה ותאמר בני כל' מוכן ומזומן לזל אל ירכיני צור ומחשבי קבר, והכונן למרש מלשון יזרה ומשון שחשים מעונך במחשבי קבר ממוקם שאלין בו חכמה, כמו וענשה שמה כימי נעוריה (הושע ב') ולא צער הן הן דברי יה"ר, חבל לפי האמת כבר אמרו חז"ל קשה רמה למח כמחם בעשר רז, ויאמר לו אין לך לדאוג על הנת החזק, רק על זמן היסור על פני האדמה: וישיים ראיתו וב' אשר הכונה האמתית היא שמה שיכול למגל מחורה ומע"ס בזה העולם יעשה בהריות ובזריזות כי אשר היותו לא ינהוג טוב חזקין: והרפסר הוא

פתיחן ויחסר עונשו על העבירה הוא מקבל עונשו כעוה"ב כנס חמניס אותו ונחלל העונם מתחבין ח"כ: לפקוד כומי בני אדם בו וליזין: כו' לפקוד מומיהם כלומר חסרוני מה שחכר לנס נעשה טוב ולענין היא נחיתה רע כעוה"ב: מעיין בחסרוני כעשות טוב ומעמוד על מומי כעוה"ב רע: שהוא יותר צריך לי לענין תכליו ואני חייב בו יותר לנקט רפואת עמלי: פרי השתדלותך ותחבולתך ויחבולתך לסי שפרנסת האדם נתקן לנ' הולקות אם הוא נעל מזה ומתן לו חנוני לו ואינו נעל בעל מומי יסכן וימנע לזון משתלם שהוא משתדל לזלון כסחורות ולכתיבי ממוקם לתקום ועל חנוני לזך יותר לזון תחבולה שהוא מתחביל בעדמותות ותחבולות בעניני מדינתו ולכן אמרו מעולם לא ראונו כו' ולא שועל חנוני לפי הכאשול הוא נעל מחסרוני מכל כבעיות והוא לכך ועל אומנות לזדק לומר חס: שהוא חכם באומנות זו: יתמיד לך הענין הזה כמדרכה שזאת שאתה נכ כסוים הוא ועוד תעלה למעלה ממנו: בשבחה והתנעם בה הריה שמת עמך לזכר כעוה"ב פחות נעשות: ויקרא בשמך כו' בשמך יקראו וע"כ עשית כני ותלך אל מחשבי הקבר: שאין חכמה ולא כו' פרי הולקות לפי הסדר שנתחלס לזך כלדס לידע נהנמוס ח"כ דרך יכבר לענין ואח"כ יתנוסע לנסיג דיכר היותו וכאשול משיגו חסם ממנו או שהוא נעלל ומחטיגר זו: מובת הרשעים והצלחת הכופרים טוכס כרשעים אין טוב לרשעים טובים כעלמיות כמו בהריות והחיים כלכרוכס וכלחם סיניו בעקש כפרנסה: הגרה עקב מלח רשעים כונחה על כו' כמדרכה שזאת חסרוני לקיטו עולם ומחריזים חל זולתם כפרנס לנס וכמו שפי' כדריך שהוא מלשון וכוהו יתקן ומי ידעתי מרי שרשע היותו כשקט ויכנס כללה כוללה כונחה על בני מרשיו ויטו להשגת שפתקו וכוהו מלשון ולחמו כודרנס שהוא ענין כדקע והכנסו בין גלי שגיחה הכבר ולזה אמר שם הרשעים שזכרנו שם כמלויס לזולתם כמחשכס יזל מחן רשעים נגני והענין כס כדריס כעונס אפס לעקש כס אל חיקק ועל כדריס ככרנס באומנות כלכריות אפס לעקש לזל סקודס וממוניס כדריס

אחש"כ לזון ועבורי מהלך תוקפתם בלזון שטן ונעם שימנע דרכס: ישליו אוהלים לישודדים כו' כעס כיוחס שודדים ומלויס ומלויס הוא זולתם אחש"כ עולם כתיגס וכלהו ככרמנותיהס ויזל עיניו חלניס וכו' כלומר השגה כחלס ועל מרשיו

שער יהוד המעשה

כובד משאו ודוק* *תכליתו ואלו היית מסיר הענין הזה מלבך ותנוה לו ממנו היית שמח בענינך כמו שאתה רואה עליו הרשעים, הלא תראה מ"ש הכתוב (ויקרא') בקרובי אקדש ואמר (פמוס ג) רק אתכם ידעתי ונו' על כן אפקוד ונו' והדומה לזה, וזשהוא רואה שאתה מסכים לעשות מאומה ממעשה העבודה יגדיל עליך ענינו ויפחידך ממנו, ואם יהיה מענין הצום יאמר לך הזהר כי יהליש אותך ויחליאך וימנעך מעניני עולמך ואחריתך. ואם יהיה מענין תוספת תפלה כלילה יעלה על לבך כי השינה מוכה לך מן המזון ושומרת בריאותך ומחוקת נופך יותר מן המאכל והמשתה, ואם יהיה מעניני הצדקות ירמה בעיניך אברת סמוך וישים הריש לנגד עיניך ויזכירך דלות המסכנות והחסרון. וכן בכל מין סמיני המצות והחסדים ישתדל להפחידך ולהגדיל הענין בלבך כדי שתרפה ממנו. וכאשר תחשוב לעשות עבירה יחבב לך הנאתה וישכחך עונשה ויזיר אותך לעשותה ולנמות אליה. ואם תרניש לזה ולדומה לו ממנו השב עליו כי כל צער שעבר עליך במה שקדם מימך לא נשאר ממנו כך אות אך חלף מהרה ועבר ושכרו עומד לך לעולם לא יתם ולא יכלה והמתענה-כשיצום ביום ויאבל כלילה כאלו לא התענה וישוב אליו כחו וישאר לו שכרו שמור וכן הנעור בקצת הלילה כאשר יישן ישוב לקלות נופו וכאלו לא נעור וישאר לו נמול עמדו ושכרו תפלתו לעולם. אבל ענין הצדקה כבר בארתיו בשער הבחון באר היטב. אך ענין העבירות צריך שתשיב אל לבך ותעביר על מחשבתך חליפות

(*) י"ה ורוחק

מרפא לנפש

הולך שמה רק היום לעשות כי לאחר שטויה הוא מעוות שלל יוכל להקוין וחסרון לא יוכל להמנות ע"ס: ורוחק תכלית שאין נכח להננות העבודה וכוסף אלל ע"י צער ודוקק גדול: (*לא ר"ל שהכלית של עבודה ע"י הוא להמנות כרוחק. י"ז): ורוחמו לו ממנו מלת לו שג אל סלכ מלומד טוחת את נכך מן סעבודות אוי כיהת שמח: רק אתכם ידעתי ונו' אפקוד עליכם את כן עונותיכם: יגדיל עליך ענינו ר"ל שיאמר לך כי מצוה זו ראויה לעשות יותר ולשנין גדולה ומלפוט: והחסרון והמקוון שמוע מה לעשות ע"ס: כי כל צער שעבר עליך נשגול עונות השי: ועבר

טוב הלבנות

הזהר העני והדלות: ורוחק תכליתו שדוקק גדול יכול האדם להגלל מכל חסד והוא נעם עליו חסד: היית שמח בענינך כלו' אלל לא קבלת עליך דרך החסידות והצניעות לא היה ע"י מדקוק עליך כ"ס בקרובי אקדש בקרובי לה"י הקב"ה מלאה דיע ומדקוק במה יוסר: מעניני עולמך ואחריתך ימע אותך מהכמת ספק ומקוים מלת ה' להטיקן בע"ס: כי השינה טובה וכו' כלו' אחר שחסיכים עמו בעניני העולם יבא מדין ק"ו להסיעו אותך מלקום צליה, כי כן דרך הוצר להתקן סתאום לרופא מומחה וירוש כל ההכמות מבלי למוד כלל. היה כבד נודע לרופאים מזהקים כי האדם ראויה לשמור הצניעות לפחות יום אחד בכל שבוע, וכן השינה נחמט לעם לא טעיע לומר מו' או ח' שעות ולא לא טעיע רק לד' או ה' שעות ע"כ"ל לא יזיק הצניעות: הימה בעיניך אברת וכו' יעניר על נכך המון חסדים אשר ירדו מנכסיסה ויזייר לערס צניור חזק עד שימט לנך משמחו: וישים הריש יזייר לפניך וידמה אותך כאלו חלק עמוס ויהפך ומחזיר על הפתחים אם יפקד ממוק: ויזכירך דלות המסכנות יעיל לפניך אוך העני הולך ופניו ככרוס נפר עמו בשר. ודל עס לויבם הבוג והספסד חארו, כמו דלות ורעות (כדלשיט

פת לרוח

מרוי בשם שסס כסותים הממוים את רוחו כניכול אמר שבעיני סס שטוים כאלהים נלכג נחמ וסאק: בעבודת האלהים ובמצותיו גזם מן ענין אדם למקום ומס ענין אדם להנידו: ורוחק תכליתו שאין יבילתך לעשות כל דבר בשמות עד תכליתו לפי שהכלית ירוח הוא נשעיו: היית מסיר כו' ותנוה בו אלל כיהת סמיון מן סלכ וספוט ממנו ככרוי גוק: שאתה רואה עליו כו' כיהת עומד על המלכ שמומדים עליו הרשעים: בקרובי אקדש סווא ימי מתקדש בשעוים דין עקרויו: רק אתכם ידעתי סו' אכנתו על כן כו': והדומה לזה ספקוים סדושים לוס המוריס על הלהת סרעשים: יגדיל עליך ענינו וישחידך ממנו יגדיל עליך ערוו ויפחידך מהספרו שיגידך ממנו: ועניני עולמך ואחריתך שגם לא תוכל לעמוד בן מפין אויס: כי השינה טובה לך מחוקק כחוקף יוסר מן הסנין: ובמרה בעיניך אברת ממוך ודמס לך כללו מסוק לעדס סווא אדך אף נכחית סווא אדך מעני מן סדוקק כמ"ס כרמ"ס ז"ל ונחמר עשר טעמר: סמיני המצות והחסדים מלות ענין אדם למקום וחסדים עין אדם להנידו: להפחידך ולהגדיל הענין בלנך להפחידך מהספסד שיעט על ידו ולסכדיל הענין להגדיל ערוו: יחבב לך הנאתה נמוסי: לעשושה ולנשות אליה לעשות נעם סווא ולסיות לנו טוס ולסות אחרים גם לעידי: ולדומה לו ממנו עטות סדומות לוס ככרוס לך ממנו: חלק סוורה ועבר חלק כפוטל ועבר חלק גם מוכרוך: וישכרו סכר המלוס ככאלו לך נלמג: לא יתם ולא יכלה מלת סס סווא גם עד דבר ספלך ממנו לזולת כמו שגלמר כי סס סס הכסף אל אדווי אולס מלת סס סווא דוקק על דבר ככרוס ונחב מן הסווס ח"ל לא יתם ממנו וכ"ס שלל

מ"ה) מדוע חמה ככה דל (שמאלו ב' י"ג), ומסכנות לשון עניוים כמו (קבלת פ') איש מסכן חסם: והחסרון האביונות, הכסר מכל אשר ימארו (ממנו סמיני המצות אשר נועיט לאיזה הספסד ממון: שתרפסה שחמטו: אך דרלף כמררה ד"מ) הם האדם מתענה ומנעיר כל היום בצל הערב אשר שיספד לבבו נכמת ממנו כל הפער ואיז מרגיש נמטט כלום וכאלו לא היה, אך השכר עומד ללח: לא יתם מל' אם סס הכסף (כדלשיט מ"ז): חליפות הנאותך

שער יחוד המעשה

ומיני ההקשות ואופני הראיות ואיכות הדרך העיליה עם המעולל והתחברות החכמה הנראית עם החכמה הנסתרת מפני עמקם ודקות עיניהם וסמוך על אנשי הקבלה כמה שתוכל לעמוד על ברורו כאשר תסמך עליהם כמה שהוא נמנע כסך, ואם לא תשמע לו ותשתדל ותחזק יורה אותך בחצי הקנאה בחברוך ואם יגיעו לחכמה מבלעדיך תמור אותם ותשתדל לתלות בהם מומים ולהפחיתם ולדבר בננותם כאלו הם שלולך בינתך וגולוך הכמתך. ואם תחכם מבלעדיהם יפחתו בעיניך ליתרון בינתך ותשנאם לסבלותם ותראה זה לעמי הארץ ותתנאה לנפשך ותתהלל בחכמתך עד שתמעון שאתה יודע מה שאינך יודעו ויגבה רוחך מלמוד וירום לבבך עד שתלמד ותקוץ עד שיקשו עליך ותרבה להחזיק עצמך בחכם ותתכבד בסבל חברוך ותזדיין בהכלים בני גילך ותהיה שולל מסוכרי החכמים באלהים ובתורתו.

מראש לנפש

עיני. ל'מ' איכות הדרך העיליה עם המעולל ואין מתכנס השילב הוא הועיל עם המעולל הוא המקבל הפעולה כי כן הולך מעילה נעילה עד שהולך עד לעולם כל הטיות וסבת כל הסנות הוא ה'ש' ויתעלה כאבר ותחבר שבער סימור ונבחרו ע'ו' והתחברות החכמה כו' כי מן החכמה הנראה ויודע לנו נוכל לידע ולהודיע החכמה הנסתרת והפעולה כי מאחר שכלם מלאכת חכם אחד ונראה אחד ע"כ נוכחם כלם מחכמה אחת ממ' כשער הנתיים מ'א': ואם יגיעו לחכמה מבלעדיך ר"ל ששם החכמים יותר מאן: ואם תחכם מבלעדיהם שאלה חכם יותר מהם: והתנאה לנפשך לעמך: ויגבה רוחך מלמוד מתחת המלמד ומזנו לכל אדם: והתכבד בסבל חברוך ואחילי כמתכבד בקלון חסירו לון או חלק לעוה"ב: וההיה שולל כו' כלומר שולל וסוף כמלאשים ואשר שהוא פעום ו'ל' ותהיה שולל כמסוכרי החכמים באלהים ובתורתו.

טוב הלבנות

שש המושכלות לראשונות, או המבחרות כבר נבמות, ואין נעילה מהם המולדות. ונבנת ע"ם חכמה זו אם המעשה לחמיתו של עשות וכבוד בחכמה זו: ומיני ההקשות דרכי האנחות הסבבות ותולדי החכמה: ואיכות הדרך העיליה עם המעולל התקשרות הסבה עם המטובכ ממו בעיני הטוב והרוממות: והתחברות החכמה כו' חכמת טעמי המלוא חכמת הפעם והחכמה וישלח חכמות המפורסמות ולכל יפ קשר ואחיזה נחמה הנסתרת שהיא חכמת הקבלה וההקשר: מפני עמקם לנו' מפני זה עוזב אדם ואל יחל לך עסק בהם: כאשר תסמך וכו' לנו' כיון שמוך סוף לך אמה למוך על הקבלה נדברים שאין שכל הדומם משיג אולם ו"ל' כי לא לך לגמם בעמל החכמה כל עיקר: יורה אותך בחצי הקנאה ישליך בלבך חיים מקנחת חכריך: מבלעדיך מהם שלא ידעת אמה ולא למדו: תמור אותם מטוב להם שגאה: שלולך בינתך החכמה שלהם שללו אותה וגזלה ממך: ואם תחכם מבלעדיהם אמה חכם יותר מולתך: יפחתו בעיניך ליתרון בינתך מתחת שאלה יותר חכם מהם יהיו הם פחותים ונבזים בעיניך: ותראה זה לעמי הארץ ומראה יחזק עליהם לכל אדם לבנות אולם בעיניהם: או שר"ל שמתשוב אולם כאלו הם עמי הארץ לגמרי: יורע מה שאינך יודעו שמראה אולם יודע מעט יותר מחברוך לחיזה עיני. עד שלפיק חתשוב שאלה יודע אולם על טוביו: ויגבה רוחך מלמוד שמראה עמך יותר נבון מבני דורך חתשוב שכבר הגעת לחכמה הידיעה, ואולי ח"ק רק כרמם לטעמים: ותקוץ ית שיקשו עליך המקשה על סבתך יקון בעיניך דבנו כמדומה אמה שאין שום זולתך כדלי לשיב על חכמתך כפלטות וקבלון חכריך: ותזדיין בהכלים בני גילך שאלה עמך מקושט ומתוקן כמה שנגלה ונקלה חמך לעיניך: ותהיה שולל מסוכרי החכמה באלהים ובתורתו סוף דבר שמתור מן החכמים אלהים המזב לנדק באלהים ונכרתו

פת ארם

כו' עד החכמה הנסתרת והכל הנדברים אלהים ית ספרים מיוחדים מהם יקראים ספרי ונראה כפיולוסופיה ואם כדאי לנבא המלות האלה יודך בעיני ולא יושל לני שלל עסק נדברים אלה ומי עסק כספי יכונם מעלמו: הדרך העיליה עם המעולל אי הולך הניעות הסבבות כמסוכב מסבבו עיני כל ככה ומסוכב כי האמנים לא מעט לו סרנס: החכמה הנראית ים החכמה הנסתרת לאוננו עד חכמת הנפש עם חלליות שקראם הכמס' ו'ל' מעטם נראשית ומעט מוכנס וקל לחכמה טענה נראית שוא מדיני נדברים שמשפטים נראים לנו: מפני עמקם בחקירה חכמי הטעות סרנס ורדיוס להנינם: ודקות עיניהם שסבבו חכמה דקות מלא: כמה שחובל לעמוד כו' כלומר אף כמה שחולל לעמוד אם חסרון ותקין שכלך אי מיעול שלל סטוריה עמך כרך וסמוך כסם על הקבלה כמו שאלה מוכנת למוך עליה נדברים שלל חולל וכו': ותשתדל לטובל ותחזק בלבך: יורה איך כמו וירו סמורים ויבאשים: בחצי הקנאה חתלים ממת הקנאה שהקנא בחכריך: ואם יגיעו לחכמה מבלעדיך יגיעו לחכמה יסרה עליך ו'ל' מבלעדיך ר"ל מתעלה שאינה מנאלה כן: תמור אותם מלשון לא תקון ולא טעול אה בני עמך שהוא לשון משטתם ושמיחת שאלה בלב: להליות בהם מוכים נמשטים ולסחיתם בחכמה ולדבר נגוהם כמדום: ותשנאם לסבלותם ידמה לך ששם סבלות וכו'ל' לנשא אולם: ותראה זה כו' ונראה הכימי נפ'ה לשון טעמיו: והתנאה לנפשך בלבך ותתכלל כסך לפני זולתך: עד שחשעני כו' כלומר תתפאר לומר שאלה יודע על דבר שאינך יודעו: ויגבה רוחך מלמוד טעמי כאלהים כוללך וסול'ד כזואי כמו מלמוד לראשית לך עיי' נובט כירך שכבר חתה יודע בכל ואיך לרדק ללמוד עוד: וירום לברך כו' בעת שתלמוד ויום לבך נבון שולתך לא יחס מיון נלמודו כמך: ותקוץ עד כן עת שיבוא בני אדם יקוץ לך איהם דבר קסן כו' ותאמר מה לו לשעור קשותיהם הסבלים האלה: והתכבד בסבל חברוך כסלן כפסידן כפחית וסלף כפכול שתשתדל לבראות סבלות ונשות כפחיתן ומקוון להסתבד כום וכדכני חיל נקרא מתכבד בקלון חסירו: ותזדיין מתפאר: ותהיה שולל חכמי ודק ודק כמו מויר ויעטם שולל וכו' שם מלא ולא טעול: באלהים ובתורתו החכמים נדעת אלהים ונדעת מורה ואין יודך לטעם כיכ יענין כסוסוף מלל ומכאור ואיני יודע מי

נדריך ולקטוף כסנרתך: והתכבד בסבל חברוך חכמתך בני גילך שאלה עמך מקושט ומתוקן כמה שנגלה ונקלה חמך לעיניך: ותהיה שולל מסוכרי החכמה באלהים ובתורתו סוף דבר שמתור מן החכמים אלהים המזב לנדק באלהים ונכרתו

שער יחוד המעשה

ואם לא ישלם לו מה שבזון לפתותך בו כשער דעת האלהים ותורתו ישתדל לפתותך בשער מעשי העבודה ובשתעשה לאלהים מעשה נידולה וינשאהו בעיניך וישימך להתנאות בו ויקלה אנשי דורך אצלך ויקל עליך למאס ולהכלים ולביישם ואפשר שהם טובים ממך לפני האלהים, ואם יהיה בחברך מי שיש לו יתרון עליך בעבודת האל ומעשהו טוב מטעמך והוא משתדל להתקרב אליו יותר ממך יסיתך היצר בו ויאמר לך כל אשר יראה מהשתדלות וזולתך בעבודה הוא חסרון נראה ממך ולולא הוא היית נראה בעיני בני אדם צדיק מכל בני דורך השיא עליו וקנא בו ושמום אותו וחקור על מזמיו וזנותו וארוב למכשוליו ואם תוכל להוציא עליו דבת שקר כדי להפחית שמו אצל בני אדם עשה, או תשיב עליו ואיך אמאס מי שאהבו האלהים ואינה מי ששבחו הכורא ולא די לי עצלותי לקיים עבודתו כמוהו עד שאשמום מי שיעבדוהו ואין מה שגמול מה שאני חייב לבורא יתברך אבל חייב אני לאהוב את אוהביו לאהבתו ולעבדו מכבודו לכבודו כמו שכתוב (תהלים פו) ואת ראי' ה' יכבד, וכבר ידעת מה שאירע את מרים בענין (גמולני נ) ותדבר מרים ואהבן במשה ומה שהיה בענין קרח ועדתו בקנאם במשה ואהרן בקרבנם אל ה': פרק ו אבל הוזהרות במחשבה ושפירתה ראוי לך שלא תתעלם לפקוד מחשבתך ורעיוניך ושרעפי לך כי רוב ההפסד והתקון במעשים לא יהיה כי אם מחמתם כפי תקונם והפסדם כמו שאמר הכתוב (משלי ד) מכל משמר נצור לך כי ממנו תוצאות חיים ואמרה תורה (בראשית ח) כי יצר לב האדם רע מנעוריו ואמר (דברים לא) כי ידעתי את יצרו ואמר (ד"ס כז) כי כל לבבות דורש ה' וכל יצר מחשבות מין. ואמר (דברים ל) כי קרוב אליך הדבר מאד בפיו ובלבבך לעשותו ואמר (ס"ו) מה ה' אלהיך שואל מעמך כי אם ליראה והיראה אינה אלא בלב והרעיון והמחשבה, ועל כן יש לך אחי להשתדל להיות כל מעשיך מיוחדים לבורא יתברך ואל יהיה עמלך לריק וטרחד לשקר כמ"ש (ישעיה נט) למה תשקלו כסף בלוא לחם וגו', ואל תתעלם ממה שהעירותיך עליו כי כבר קבצתי לך

טרמא לנפש

ממ היצור והענות הימים מהחכמים לידע את ה' ואת תורתו. והכר ר' יעקב בן חזקוני גרס כהמו ומכאן נאליס וכחורו: השיא עליו סתירה בו כמו אל ישיא הכנסת חוקיה:

פרק ו אבל הוזהרות כו' ר"ל מ"ש נשיותו ופשי יפה נטר כמתקנס ובמז ממנה ומוכל נכ ועמה הוא מרש: מכל משמר יותר מכל דבר הנשמר נגור מחשבות לך וגו': כי למה תשקלו כסף בלא לחם ויביעכם בלא לשבעה כמו מי שגוסס תתנוס ועבודת קשות עד שישמר כסף וזכך וכן מי שיגע לו כסדה וככסד ויפך שתיין לו מה לאכול ולשבע מתמה כמה מעשות שאלם הקדיש וא"כ הם יגועו ועמלו לרוק וערתו לשקר בן הדבר כשעו מעשיו שלא לנ"ש ייסס יגועו

פת לחם

סכירתו למוסס זה: יגדלוהו וינשאהו בו יהיה בניין גדול הכמות וכסא נאליס: ויקצה בו הו"ד כפיה ויפס בעיניך אבש דורך כמו הרוב מקלס אביו ואמו: ויקל עליו בו ויקל הו"ד קמ"ך ביור ועשה קל על דעקך למאס וכי: למאס ולהכלים ולביישם נלמס נלמס נלמס חנל לכנלמס והכנס הוא מעשה משאלוס כמו אל יבוב דך נלמס וזוס חנל גם לבייס דברים או כמשה: בעבודת האל כמלות שנין חס למקוס ומעשיו עוב מעשיך כמלות שנין חס חס: חס: והוא משתדל בו: וינו ומכונן יותר מתן: כל אשר יראה בו ירלס הו"ד לזכרו כוח מסורו נרלס ממך כמ"ש סלל מחיוב לח מעשים שמש שני גילו הוא סלס סלס סלס נרלס ויכר הסונו: השיא עליו כוח סלס בסת"ל ל' זוי ומשעמו נל אל ישיא חויב בו ויכול לנן התרות: עיל מוביו וגבורו מווי כמעשים מה שכתב לו כיקס ועשה ונלמס וגונוס כמלות: וארוב למכשוליו חסרוס למנוה בו מכשול כעכוס: ואיך אמאס בו ואגבה בו חמלס נלל ואגבה כס: וראי יד די לי גנות מה שאני עלל נגדו ואיני מקיים עבודת כמוסו אלל שעוד אשעוס חוה: לאהברו כנלל אכנסו:

וכחורו: בשער דעת אלהים בענין ידיעת אלהים: כל אשר יראה מה שהוא נראה: נראה ממך מדה עליך: השיא עליו הסוט ופחה בני חס שחמינו כחשומיו, כמו הנחה השיאו (בראשית ג'): וארוב למכשוליו חרוס עליו עד שתמלל מקוס להכשלו: ואין זה גמול וכו' כלומר עדיין חיו די לי זה שאני שוסס חוה ומנקס רעוה אלל שלי חייב לנקס אהבנו ולכנס עובתו ולהשמנה ככבודו: פרק ו מכל משמר נצור לך יותר מכל דבר שמינה שחפס נגור ומסור לך: כי יצר לב האדם וגו' הרי של המעשים תלוס ביור לך החדס וכן שחר הכחוס מוים מענין זה: תשקלו כסף בלוא לחם כו' השמו מעשים טובים ולא תקבלו בעדס שכר מחמת העדר שלמות לב ומחשבתו אליהם: כמעט

פרק ו מחשבתך בו' מחשבה כוח המחשבה כחוסט ורעיון הוא מלשון עיון ככסלס מעמיק קול לחקור כחיוס דבר ומרעף קול הכהפכות כמחשבה כחוס דבר כחשערו כמו כרוס כרעס כקרי: כפי הקונס והפסדס כפי תקון המחשכות בן יהיס תקון המעשים וכן כפי הפסד המחשבות יהיס הפסד המעשים: מכל משמר כו' פירוט בו ספריסס מכל מיני משמר שומר לנגור לך כי ממנו תוצאות חיים לכל אכרי גופך והפסדו ח"ו הוא הפסד כולל: עמלך כמתקנך

שער יחוד המעשה

בשער הזה כל שרשי מפסירי המעשים המיוחדים לאלהים ותחת כל שרש מהם ענפים כמעט שאין להם קץ על כן אתה צריך להשמר מהם בכל יבולתך אולי יהיה מעשך שלם לאלהים ומיוחד לשבו ויהיה רצוי וסקובל אצל הבורא קבול טוב . ונהוג בו מנהגך בעניני עולמך כי אתה הושב על הטוב שתמצא במיניהם ואשר יהיה רחוק מן הפנעים בהם ומנוקה מן הזיוף וזך מן הבלבול , וכיון שאתה עושה זה בעניני עולמך הכלה כל שכן שתעשה כפלים בעניני אחריתך הקיימת וכמה שתתקרב בו אל האלהים והשתדל בכחך לזכך מעשיך ואם ימעט יותר ממה שתשתדל שיהיה רב בלתי זך כי המעט הזך הוא רב והרב בלתי זך הוא מעט ואין בו תועלת וכ"ש שיהיה מעשך עם מעוטו וזעירותו בלתי זך לאלהים. והזהר שלא יהיה ענינך במעשיך לאלהים בענין העוף שאמר עליה הכתוב שהיא יולדת חיים ולא תעשה אפרוח כמו שאמר הכתוב (איוב ג) כנף רננים נעלמה ונ' כי תעזוב לארץ ביציה ועל עפר תחמם ותשכח כי רגל תזורר ושאר הענין , וכבר שכח החכם מי שהוא בהפך הענין הזה בזריותו והשתדלותו הטובה בעולמו וצונו לבחון בו וללמוד ממעשהו ואם הוא חלש שברסמים כאמרו (משלי ו) לך אל נמלה עצל ונ' תבין בקיץ לחסה ונ' . והנה זכרנו לך מעט מהרבה ואל ירבה בעיניך ואל תקוץ בו כי כפי מעלות חשיבות המלאכות יהיו הפנעים הקורים אותם ומחקרנו בספר הזה אין מעלתו וחשיבותו נעלמת ממי שמבין . האלהים ישימונו מן השלמים עמו והעושים לשמו הגדול ברחמיו אמן :

שלם שער החמישי . בעזרת אלתי קדושי :

מרפא לנפש

לרוב ולהגל ואין מקבל עליכם סגר מאחר שכונתו סיס לדבר אחר וכן אמרו בנתיב המהר רבא לתלמידיו בתפלתא מיביב לא חרבו חרתי ניכסם ועיין סקדמס : וברגו בו מברגך בעניני עולמך בו' ר"ל ותראה לנסות בעבודת הסי כמו שאתה נוסף בעניני עולמי : כי אתה הושב ומתמכל שיהיה ככל על כפון כדי ליכנסו עיניך כן תחשב עיניך בעניני עולמי : ואם ימעט א"ת' שמעשה מעט ובלבד שיהיה זך כי טוב מעט ככוונה מכרכוב טלח ככוונה : וכ"ש אם גם המעט הוא נלקט זך : ומשכח כי ירגל חרורה וסוף הענין לרוב יגיעש בלי טחד כי סמס (דמס) אלוה חקמס (מלגס) ולא חלק לה בנינס : והנה זכרנו וכו' ואל תקוץ בו ר"ל אל ספק בעבודת הסי מן תאמר בלבדך איך אוכל לעמוד ככל אלה ולעמוד כנגד סילר ומכשוליו כמו שזכר ומשליך חיו ככל אתה גוד אל ירך לנכך לא סירא ולא תחח כי ס' אלכריס הוא כולך לנפך להושיע ולעמוד אחרך מתי"ש אופס רשע לעלות ונ' : כי סמי מעלות חשיבות המלאכות בו' כי דבר כנראה לעינים הוא שכל דבר היקר יותר בעולם יש לו דברים רבים המעטים והמספרים אותו כמו שמכר לעול י אין ענין בו' עיש וע"י נאמר סורטיס בדמעס דרנס יקלוזו ונאמר חוק ויאמן לנך וקוס אל כי חוקו ויאמן לנכסם כל המיחלים לה' . וס' יחוק ולכנו ולגב זענטו כדי שטעס כל מעשיו לשמו הגדול ברחמיו אמן :

שוב הלבנתן

כמעט שאין להם קץ כי הן לחכס ויחכס עוד ואימ נבזו ילגב וכל אחד לפי עיניו ושכלו יסמטעו לו פלטיס הכבס בחיקון עבודתו ופלימוטו : וברגו בו סברגך בעניני עולמך יהוג במעשה סבודס לעינים כמנהג שחמה טוגס בענין חיקון מעשיך בעניני התלווח והאלוה עולס ותיקון הגוף : אחריתך הקיימת העולם שמינין לך בתכלית כל עניני נוסף הקיים לעולם ועד : לזכך מעשיך לבור נלקוט מעשך . : ואם ימעט א"ת'ס שאוה יחיר מעט ממה שהרבה במעשים הכלתי זכיס וזכוריס וכמה שאלמרו טוב מעט ככוונה וכו' : כי המעט הזך הוא רב שאשפ"ס שהוא מעט בכמותו הוא רב מלד חיקוטו וזכורוטו : וכ"ש שיהיה ע"י שופסידרה שאר בע"ז וכן חס כל שמינין ותשמור מעשה עבודתך ככוונה שלמה תהיה כל פעולת הששה לבטלה כמו הביאה האפסדת ולא תללה עוד למס ענין :

פת לחם

במחשבתך וברחוק דאכידך או להסך : מעשך שלם בעטל ומיוחד כמחשבת לנך : ואשרי הוא רחוק בו' אהס בומר כבס דכרס שהוא רחוק שיגיע לו פנע : ומנוקה מן הזיוף כמו שיש לחוש בכסף וכבסס ונדבס ושמן ואכרי דכריס : זך מן הבלבול הוא דכרס שזיין לסיוח מסודר : ובמה שיתקרבך בו אל האלהים שכתבול סכח למחית סוה שמתקרב אלוי ימי או וגס סוס בעולם כי רחוק מרשעים ס' וזריעס ספסכיס אחר ומקלה מלג דכר סכתוב קרבת אלכיס ותפון : ואם ימעט אף שעיין כן ויעטעו מעשיך סוה טוב יותר ממה שפחדל בו' וספירוס אמרו טוב מעט ככוונה מסכרות גלל כווס : הזך הוא רב כליקות וכן להסין : וכל שכן שיהיה לומר וכ"ס שגדולוי יסוף סוכר לריו חרתי לרעווחא מעט וכלתי זך : כי רגל תזורר רגל בעלי חיים ידרסו ויחמכו וממלא יגיעש ועמלס כולרסס סכיסס סוה לריק וכן סוה בעמשים בלתי זכיס : בזריותו והשתדלותו איווחס במלאכתס סכיס גורכת וזאכפס גרניתי סכפולס והשתדלותס סכיס סמחלס כסעמכתס במקום קיים סכרוש מדריני חיל ומס שדכר במילס על סמלס גלסון זכר כלמרו בזריותו יו' וזון גלסון בו כוה סוה מוכס על סמי : ואל ירבה בעיניך לא יסו דברי

כנף רננים נעלמה עוף ידוע שמשמח עצמו בגנותו ועם כל זה משליך ביצאו על עפר ואינו זוכר הספסד המגיע קר האדם השמח במעשיו הטובים ואינו נשמר מן הפנעים : ואם הוא חלש א"ת'ס שהוא חלש : ואל חקרך בו בענין מעשה העבודה שזכרנו מומת כרוי הככרות וההפסדים המושגים אותו : מעלות חשיבות המלאכות בו' כל